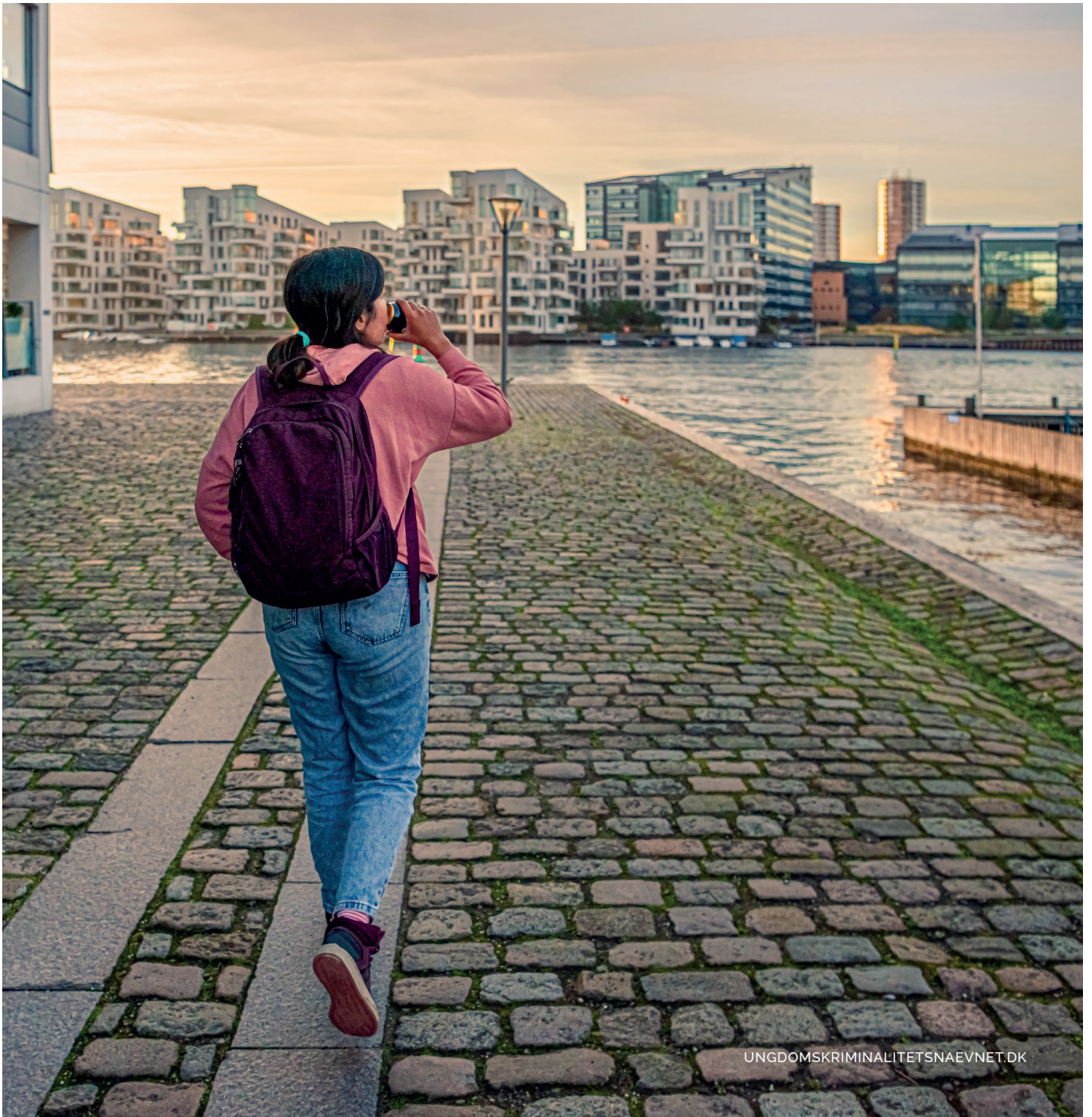

Årsberetning 2024

Forord

af formand Sanne Bager
og sekretariatschef
Marianne Schmidt

Ungdomskriminalitetsnævnets formandskab har i 2024 arbejdet med at formulere nævnets værdigrundlag. Værdigrundlaget har fokus på, at nævnets indsatser skal være helhedsorienterede, fastsættes individuelt i hver enkelt sag og bestemmes ud fra barnets eller den unges families forhold. Inddragelse af barnet eller den unge er særligt fremhævet. Det er i den forbindelse fastsat som et strategisk indsatsområde, at det skal sikres, at nævnet fortsat arbejder ud fra et tidssvarende børne- og ungesyn både i forhold til kommunikation, mødeafvikling og forebyggende indsatser.

Værdierne, som naturligt har spillet en rolle i nævnets arbejde med de konkrete sager gennem flere år, har også sammenhæng med de vejledende principper for samtalen med den unge på nævnsmødet, som nævnet vedtog i 2023.

Rigsrevisionen afgav i september 2024 beretning nr. 21/2023 om indsatsen over for børn og unge, som har begået alvorlig kriminalitet. Beretningen blev afgivet på baggrund af Rigsrevisionens undersøgelse af, om Justitsministeriet og Social-, Bolig- og Ældreministeriet (nu Social- og Boligministeriet) har sikret en hurtig konsekvent indsats. Af Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen fremgår det, at Statsrevisorerne finder det kritisabelt, at ingen af myndighederne på Justitsministeriets område efterlever målsætningerne for sagsbehandlingstid over for børn og unge, som har begået alvorlig kriminalitet.

Ungdomskriminalitetsnævnet har i november 2024 bidraget til ministerredegørelsen vedrørende beretningen, og der er heri blandt andet beskrevet tiltag, der iværksættes inden for nærmere angivne tidsperioder. Tiltag fra nævnets side består i handlinger, der skal bidrage til en bedre fristoverholdelse.

Nævnet har i 2024 nedbragt sagsbehandlingstiden og dermed også væsentligt forbedret fristoverholdelsen. I 2024 er 19 % af sagerne behandlet inden for fristen, og 75 % af sagerne er – mod 52 % i 2023 – behandlet senest 14 dage efter fristen.

I 2024 har nævnet endvidere optimeret processer for behandling af genindbringelsessager med henblik på at sikre hurtigst mulig behandling af de sager, der skal behandles på et nævnsmøde.

Der har været en stigning på 22 % i antallet af modtagne genindbringelsessager fra 2023 til 2024. En del unge oplever at få deres sag behandlet i nævnet flere gange.

Ungdomskriminalitetsnævnet har i 2024 i flere tilfælde erfaret, at nævnets afgørelser om anbringelse på sikrede institutioner og særligt sikrede afdelinger ikke kan effektueres på grund af manglende pladser, hvilket nævnet i 2023 og igen i 2024 gjorde Justitsministeriet opmærksom på. I 2024 har nævnet endvidere fået kendskab til, at sikrede institutioner har afvist at modtage unge. De unge, som efter nævnets afgørelse skal anbringes på denne type institutioner, har omfattende behandlingsbehov og problemer, og nævnet anser det for problematisk, at disse særligt udsatte unge ikke får den nødvendige støtte.

De unge, der følger et forbedringsforløb, udvikler sig meget – ligesom alle andre unge – og oplever ændringer i deres livsforhold i løbet af forholdsvis kort tid. Der kan derfor være behov for hurtigt og løbende at kunne justere forbedringsforløbet, så det sikres, at der til enhver tid er den rette indsats over for den unge. Når en sag genoptages i nævnet, skyldes det ikke i alle tilfælde, at den unge ikke har efterlevet forbedringsforløbet eller har unddraget sig tilsynet af ungekriminalforsorgen. I årsberetningen er indeholdt et afsnit om, at nævnet forsøger at tilpasse forbedringsforløbet i takt med den unges udvikling, ligesom der er et afsnit om ændring af anbringelsessted.

Der blev i 2024 afholdt temadage for nævnsmedlemmerne lokalt flere steder i landet. Nævnsmedlemmerne fik blandt andet indblik i hverdagen og behandlingen af de unge på de sikrede institutioner ved oplæg fra de sikrede institutioner Grenen, Egely, Kompasset, Sønderbro, Stevnstortet og Bakkegården. Endvidere blev der alle dage afholdt oplæg af ungekriminalforsorgen om arbejdet med tilsynet og ungekriminalforsorgens reaktionsmuligheder.

Ungdomskriminalitetsnævnet har i 2024 i flere tilfælde erfaret, at nævnets afgørelser om anbringelse på sikrede institutioner og særligt sikrede afdelinger ikke kan effektueres på grund af manglende pladser, hvilket nævnet i 2023 og igen i 2024 gjorde Justitsministeriet opmærksom på. I 2024 har nævnet endvidere fået kendskab til, at sikrede institutioner har afvist at modtage unge. De unge, som efter nævnets afgørelse skal anbringes på denne type institutioner, har omfattende behandlingsbehov og problemer, og nævnet anser det for problematisk, at disse særligt udsatte unge ikke får den nødvendige støtte.

Det er afgørende for at forebygge kriminalitet blandt unge, at der er tæt samarbejde og koordinering blandt de myndigheder, der har berøring med de unge. Det er af stor betydning, at SSP, som i mange tilfælde har kontakt til en ung, som skal have sin sag behandlet i nævnet, har et godt kendskab til Ungdomskriminalitetsnævnet, dels med henblik på at kunne indgå i dialog med den unge herom, men også for at SSP kan understøtte de indsatser, nævnet har truffet afgørelse om.

Dette års beretning indeholder en beskrivelse af det vigtige arbejde, der foretages i regi af det tværfaglige samarbejde SSP, ligesom sekretariatschef Riad Nadj Tolba fra SSP-sekretariatet i København kommer med sit perspektiv på SSP's arbejde i forhold til nævnet.

Næsten halvdelen af de sager, som henvises til nævnet på baggrund af en sag om trusler efter straffelovens § 266, vedrører digitalt fremsatte trusler. Der er navnlig tale om trusler via sociale medier. Nævnet har foretaget en undersøgelse af de sager, der i 2024 er behandlet i nævnet på baggrund af digitale trusler, og beretningen indeholder et afsnit herom. Der er endvidere en kort beskrivelse af en sag, nævnet har fået henvist som følge af vold begået af en ung, der indgår i et selvtægtsnetværk, "Pedo Hunters". Optakten til volden i regi heraf er sket via et digitalt medie.

I 29 % af de henviste sager, nævnet har behandlet i 2024, har nævnet truffet afgørelse om ikke at fastsætte foranstaltninger. Dette skyldes i størstedelen af sagerne, at nævnet konkret har vurderet, at den unge ikke er kriminalitetstruet.

Beklageligvis indstiller kommunerne fortsat ikke i videre omfang til en straksreaktion i sagerne. Beretningen indeholder en gennemgang af de pålagte straksreaktioner i 2024.

Ungekriminalforsorgen har efter nævnets vurdering ikke tidligere i tilstrækkeligt omfang foretaget indberetning af kommunen for ikke at iværksætte de af nævnet fastsatte foranstaltninger. Nævnet har nu særligt fokus på behandling af disse indberetninger, herunder på muligheden for at udstede pålæg til kommunen om at gennemføre afgørelsen inden for en nærmere angivet tidsfrist.

Beretningen indeholder endelig som vanligt et afsnit med statistiske oplysninger om nævnets afgørelser og fristoverholdelse og et afsnit om påklagede afgørelser.

Vi kan nu se frem mod, at Justitsministeriet i slutningen af 2025 offentliggør den sidste delevaluering af Ungdomskriminalitetsnævnet, der indeholder endnu en måling af effekten af indsatserne. Det bliver interessant at følge, om evalueringen giver anledning til ændringer, og i givet fald hvilke. Vi har endvidere noteret, at en ny kriminalitetsforebyggelseskommission – nedsat af et bredt flertal af Folketingets partier – frem mod 2027 skal arbejde med mulighederne for at styrke den tidlige kriminalitetsforebyggende indsats blandt børn og unge i både børnehave-, folkeskole- og ungdomsuddannelsesalderen.

Indholdsfortegnelse

Forord	2
1 Året i tal.....	5
1.1 Henviste og modtagne sager.....	5
1.2 Afgjorte sager.....	6
1.3 Udfaldet i nævnets afgørelser	7
1.4 Fristoverholdelse	8
1.5 Kriminalitet.....	10
1.6 Nævnets organisation.....	11
2 Straksreaktioner.....	13
2.1 Antal og indhold.....	13
2.2 Helhedsorienteret indsats	14
2.3 Ændring i ungekriminalforsorgens tilsyn.....	14
3 Henvist til nævnet for digitale trusler.....	15
3.1 Sagerne om digitale trusler.....	16
3.2 Sådan truer de unge digitalt.....	16
3.3 Sagens udfald i nævnet	16
4 Nævnets afgørelser om ikke at fastsætte foranstaltninger	18
4.1 Undersøgelse af nævnets afgørelser i 2024 om ikke at fastsætte foranstaltninger.....	19
4.2 Afgørelser om ingen foranstaltninger gennem årene	19
4.3 Begrundelserne i afgørelserne.....	19
4.4 Afgørelser om ingen foranstaltninger efter den unges alder.....	21
4.5 Afgørelser om ingen foranstaltninger efter kriminalitetstype.....	22
4.6 Tilbagevendende unge	22
5 SSP – et ben i det forebyggende samarbejde	23
5.1 SSP København.....	23
5.2 SSP og Ungdomskriminalitetsnævnet.....	25
6 Når nævnet tilpasser forbedringsforløbet i takt med den unges udvikling	26
6.1 Et stigende antal genindbringelsessager.....	26
6.2 Årsager til genindbringelse	27
6.3 Ophør af forbedringsforløb.....	27
6.4 Løbende tilpasning af foranstaltninger.....	28
6.5 Næsten halvdelen af nævnets afgjorte sager i 2024 var genindbringelsessager	29
7 Fokus på ændring af anbringelsessted	30
7.1 Ændring af anbringelsessted uden samtykke.....	30
7.2 Ændring af anbringelsessted med samtykke	30
8 Påklagede afgørelser	32
8.1 Ophævet afgørelse	32
8.2 Ændrede afgørelser.....	33
8.3 Bemærkninger mv.....	34
8.4 Domstolsprøvelse	34
Bilag	
Bilag 1. Beskikkede dommere i Ungdomskriminalitetsnævnet 2024	35

1

Året i tal

1.1 Henviste og modtagne sager

Der blev i 2024 henvist 950 sager (hovedsager¹) til Ungdomskriminalitetsnævnet, hvilket er flere end i 2023, hvor der blev henvist 922 sager. Nævnet modtog 820 genindbringelsessager i 2024, hvilket er en stor stigning i forhold til 2023, hvor nævnet modtog 675 sager.

Som det også har været tilfældet i tidligere år, blev der i 2024 henvist og modtaget flere sager vedrørende 15-17-årige end 10-14-årige. I 2024 udgjorde sagerne vedrørende de 15-17-årige godt 65 % af nævnets sager, hvilket er en mindre stigning i forhold til 2023.

Antallet af henviste sager har svinget lidt i løbet af de enkelte kvartaler i 2024. Der er henvist flest hovedsager i 4. kvartal. Der har også været mindre udsving i antallet af modtagne genindbringelsessager pr. kvartal i 2024, hvor nævnet modtog flest sager i 2. og 4. kvartal.

i

Hovedsager og genindbringelsessager

Begrebet "**hovedsager**" anvendes om sager, der henvises til nævnet af politiet eller retten.

Sager vedrørende unge², der allerede er undergivet et forbedringsforløb, benævnes "**genindbringelsessager**". Disse sager kan være indbragt for nævnet af f.eks. kommunen, ungekriminalforsorgen eller efter anmodning fra en ung, der er fyldt 12 år, eller forældremyndighedsindehaverne grundet ændrede omstændigheder omkring den unge eller på grund af ny kriminalitet begået af den unge. Nævnet forholder sig i disse sager til, om det igangværende forløb eventuelt skal ophøre eller justeres.

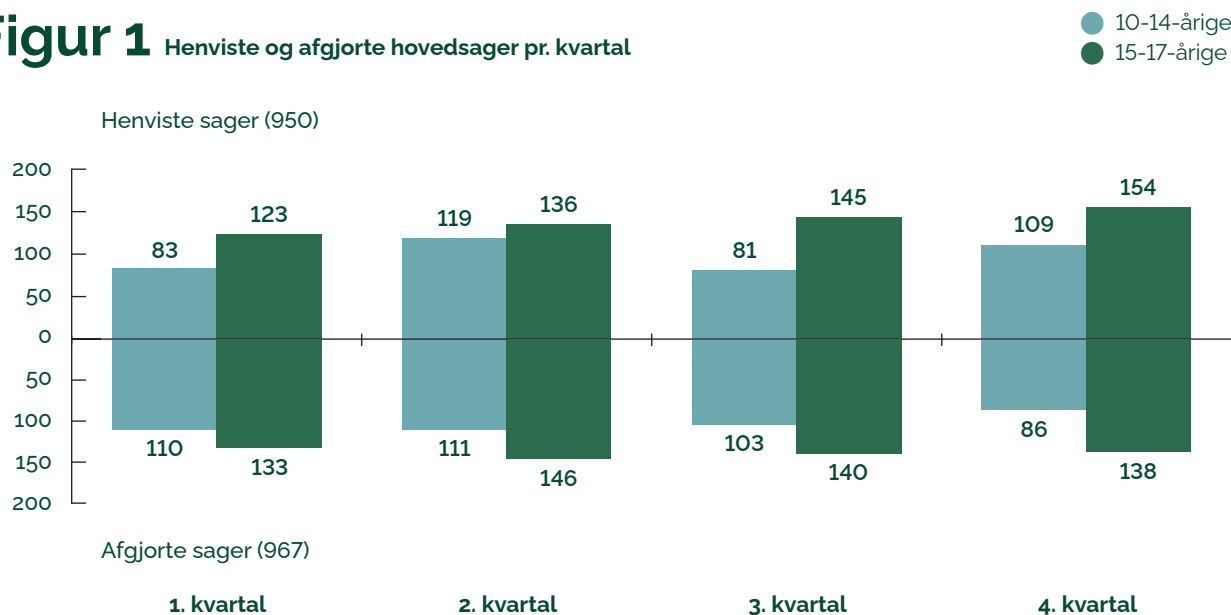
- 1) 76 af de 950 henviste hovedsager vedrører unge i alderen 15-17 år, der er henvist til nævnet ved dom for kriminalitet, som er begået under et igangværende forbedringsforløb. Nævnet vurderer i disse tilfælde, om der skal fastsættes et nyt forbedringsforløb, eller om det eksisterende forbedringsforløb skal fastholdes eller ændres.
- 2) Ungdomskriminalitetsloven omfatter børn og unge i alderen 10-14 år samt unge i alderen 15-17 år. I lovgivningen omtales de 10-11-årige som børn, mens de 12-17-årige omtales som unge. I denne årsberetning anvendes for læsevenligheds skyld udtrykket unge om hele nævnets målgruppe.

1.2 Afgjorte sager

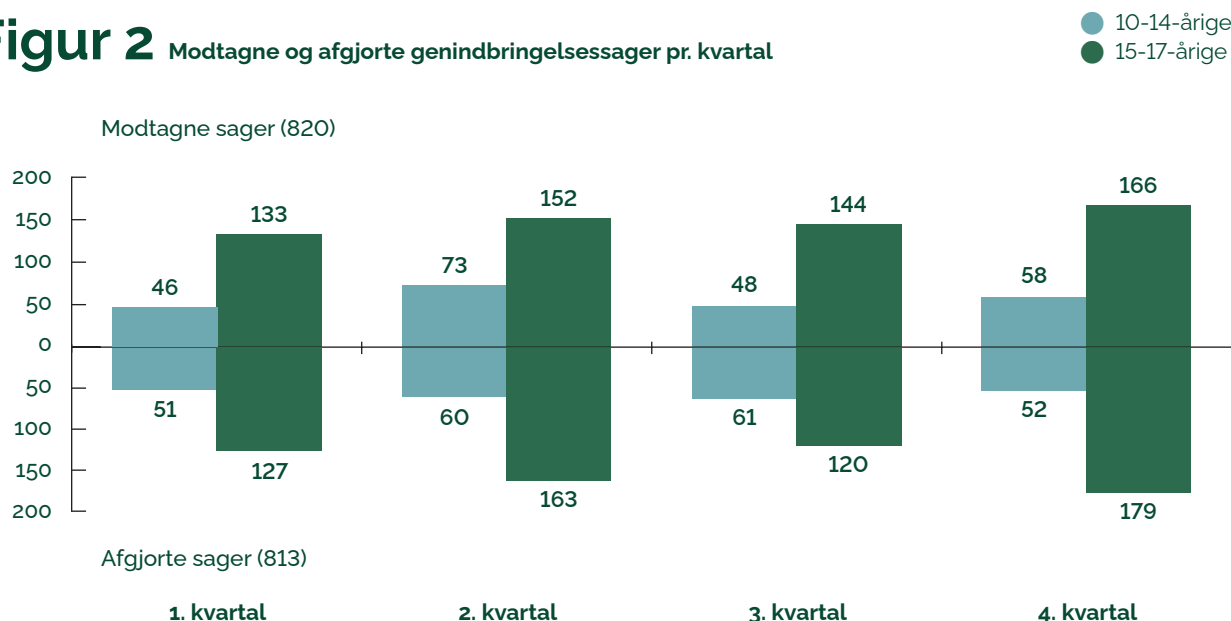
I 2024 afgjorde Ungdomskriminalitetsnævnet 967 hovedsager³ og 813 genindbringelsessager. Det er en stigning i antallet af afgjorte sager, da nævnet i 2023 afgjorde 933 hovedsager og 676 genindbringelsessager.

Antallet af afgjorte genindbringelsessager har været stigende siden 2019. For de 10-14-årige afgjorde nævnet 200 genindbringelsessager i 2023 og 224 i 2024. For de 15-17-årige afgjorde nævnet 476 genindbringelsessager i 2023 og 589 i 2024, hvilket er en stor stigning i forhold til de tidligere år.

Figur 1 Henviste og afgjorte hovedsager pr. kvartal

Figur 2 Modtagne og afgjorte genindbringelsessager pr. kvartal

3) 72 af de 967 afgjorte hovedsager vedrører unge i alderen 15-17 år, der er henvist til nævnet ved dom for kriminalitet, som er begået under et igangværende forbedringsforløb. Nævnet vurderer i disse tilfælde, om der skal fastsættes et nyt forbedringsforløb, eller om det eksisterende forbedringsforløb skal fastholdes eller ændres.

Hvad kan nævnet beslutte?

Nævnet kan overordnet træffe afgørelse om

- en **straksreaktion** og/eller
- et **forbedringsforløb**.

En **straksreaktion** fastsættes med et genoprettende formål efter ungdomskriminalitetslovens § 12 og kan eksempelvis bestå af en indledende samtale med henblik på konfliktmægling med den forurettede i sager om personfarlig kriminalitet.

Et **forbedringsforløb** kan bestå af en eller flere af de støtteforanstaltninger, som er opført i ungdomskriminalitetslovens § 13. Den unge kan blandt andet blive pålagt faste hjemkomsttidspunkter, misbrugsbehandling, deltagelse i skole, fritidsaktivitet eller praktik eller få en kontaktperson tilknyttet. Derudover følger det af lovens § 14, at nævnet som led i et forbedringsforløb kan anbringe en ung uden for hjemmet med eller uden samtykke.

1.3 Udfaldet i nævnets afgørelser

Som det fremgår af figur 3, traf nævnet afgørelse om at iværksætte foranstaltninger efter ungdomskriminalitetslovens bestemmelser i 65 % af sagerne svarende til 629 sager ud af de 967 afgjorte sager⁴. I 5 % af sagerne, som alle vedrører unge, der ved dom var henvist til nævnet for kriminalitet begået under et igangværende forbedringsforløb, traf nævnet afgørelse om, at det igangværende forløb skulle fortsætte, herunder i nogle sager med ændrede foranstaltninger. I 29 % af sagerne traf nævnet afgørelse om, at der ikke skulle iværksættes foranstaltninger efter ungdomskriminalitetsloven⁵. Nævnet afviste 13 sager, hvilket svarer til 1 % af de henviste sager. Af de 13 afviste sager er syv sager afvist efter ungdomskriminalitetslovens § 36 a, hvorefter nævnet – på baggrund af indstilling fra kommunen – kan træffe afgørelse om, at der ikke skal iværksættes foranstaltninger, jf. §§ 12-14 af hensyn til svært nedsat psykisk funktionsevne hos den unge.

Nævnet traf i 2024 afgørelse om fastsættelse af straksreaktion i 31 sager. I 21 af de 31 sager traf nævnet tillige afgørelse om, at den unge skulle undergive sig et forbedringsforløb. Der er tale om et fald fra 2023, hvor nævnet traf afgørelse om at pålægge en straksreaktion i 40 sager⁶.

Nævnet traf – som det fremgår af figur 4 – afgørelse om at ændre forbedringsforløbet i 42 % af de afgjorte genindbringelsessager, svarende til 341 sager. Det omfatter blandt andet afgørelser om ændring af anbringelsessted, tilføjelse af foranstaltninger i den unges forbedringsforløb, ændringer i allerede iværksatte foranstaltninger i den unges forbedringsforløb samt forlængelse af forbedringsforløbet. Derudover er 14 % af genindbringelsessagerne, svarende til 110 sager afgjort ved, at nævnet har taget kommunens orientering om ændring af anbringelsessted eller hjemgivelse med samtykke fra den unge og forældremyndighedsindehaverne til følge.

I 14 % af genindbringelsessagerne, svarende til 117 sager, traf nævnet afgørelse om at lade forbedringsforløbet ophøre i sin helhed. Nævnet traf i 29 % af genindbringelsessagerne, svarende til 237 sager, afgørelse om at lade forbedringsforløbet fortsætte uden ændringer.

Under 1 % af genindbringelsessagerne blev afvist af nævnet. Afgørelser i genindbringelsessager omfatter både afgørelser truffet på et fysisk nævnsmøde og afgørelser truffet på skriftligt grundlag⁷. Der kan i afsnit 6, *Når nævnet tilpasser forbedringsforløbet i takt med den unges udvikling* læses mere om nævnets genindbringelsessager.

4) Antallet omfatter afgørelser i 18 sager, der vedrører unge i alderen 15-17 år, der var henvist til nævnet ved dom for kriminalitet, som var begået under et igangværende forbedringsforløb, og hvor nævnet traf afgørelse om at iværksætte et nyt forløb

5) Se nærmere om afgørelser med ingen foranstaltninger i afsnit 4, *Nævnets afgørelser om ikke at fastsætte foranstaltninger*

6) Se nærmere om straksreaktioner i afsnit 2, *Straksreaktioner*

7) Ungdomskriminalitetslovens § 21, stk. 3

Figur 3 Udfald i afgjorte hovedsager

Udfald	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	I alt
Foranstaltning	1	12	30	72	157	173	146	38	629
Ingen foranstaltning	4	9	17	43	65	69	56	16	279
Ungefaglig undersøgelse på institution	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afvisning	0	0	0	0	0	1	6	6	13
Vurdering af eksisterende forbedringsforløb ved ny henvisning									
— Ændring af eksisterende forbedringsforløb						5	10	3	18
— Ingen ændring af eksisterende forbedringsforløb						9	13	6	28
I alt	5	21	47	115	222	257	231	69	967

Figur 4 Udfald i afgjorte genindbringelsessager

Udfald	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	I alt
Ændring af forbedringsforløb	0	4	5	26	68	78	95	65	341
Ophør af forbedringsforløb	0	0	1	5	17	32	35	27	117
Ingen ændring af forbedringsforløb	0	0	5	19	55	51	47	60	237
Afvisning	0	0	0	0	0	2	1	5	8
Beslutning om at tage orientering til følge	0	0	0	2	17	26	42	23	110
I alt	0	4	11	52	157	189	220	180	813

1.4 Fristoverholdelse

Det fremgår af ungdomskriminalitetsloven, at sager for Ungdomskriminalitetsnævnet skal fremmes med den fornødne hurtighed⁸. Sager vedrørende 10-14-årige skal som udgangspunkt behandles senest fire uger efter politiets henvisning af sagen. Vedrørende 15-17-årige er det forudsat, at sagerne skal behandles senest 14 dage efter endelig dom. Hvis den unge skal afsone en ubetinget fængselsstraf, forudsættes det, at sagen som udgangspunkt skal behandles senest 14 dage før prøveløsladelses- eller løsladelsestidspunktet. Udgangspunktet kan fraviges, når der er tale om korte fængselsstraffe, hvor dette ikke tidsmæssigt vil være muligt⁹.

Rigsrevisionen afgav i september 2024 beretning nr. 21/2023 om indsatsen over for børn og unge, som har begået alvorlig kriminalitet. Beretningen blev afgivet på baggrund af Rigsrevisionens undersøgelse af, om Justitsministeriet og Social-, Bolig- og Ældreministeriet (nu Social- og Boligministeriet) har sikret en hurtig og konsekvent indsats over for børn og unge, der har begået alvorlig kriminalitet.

Af Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen fremgår det blandt andet, at Statsrevisorerne finder det kritisk, at ingen af myndighederne på Justitsministeriets område efterlever målsætningerne for sagsbehandlingstid over for børn og unge, som har begået alvorlig kriminalitet.

8) Ungdomskriminalitetslovens § 25

9) L 84: Forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, bemærkninger til § 25

Nævnet har i 2024 nedbragt sagsbehandlingstiden og dermed også væsentligt forbedret fristoverholdelsen.

Med henblik på at opnå en forbedring af fristoverholdelsen har nævnet i 2024 i øget omfang været i dialog med retterne om muligheden for at få stillet mødedage til rådighed for nævnet.

Nævnet har i 2024 nedbragt sagsbehandlingstiden og dermed også væsentligt forbedret fristoverholdelsen.

Som det fremgår af figur 5, er 19 % af nævnets afgjorte hovedsager behandlet inden for den skarpe frist, der er for sagernes behandling¹⁰. Denne andel lå på 14 % i 2023. I 2024 er 75 % af sagerne behandlet inden for fristen eller 14 dage efter fristen, hvilket er en større andel end i 2023, hvor 52 % blev behandlet inden for fristen eller 14 dage efter fristen. 10 % af de afgjorte hovedsager er i 2024 afgjort senere end fire uger efter fristen, og dette er en markant mindre andel i forhold til i 2023, hvor 27 % blev afgjort senere end fire uger efter fristen.

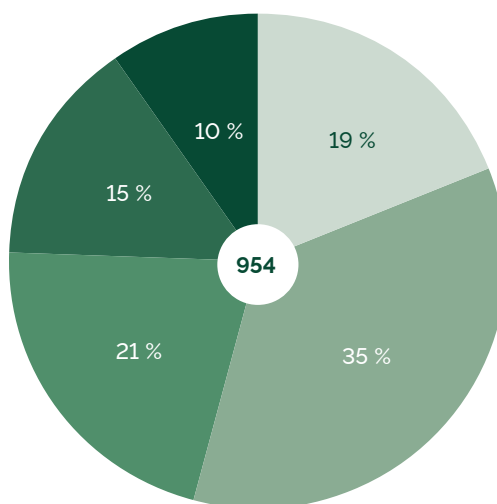
I omkring halvdelen af de sager, hvor fristoverskridelsen er på mere end 14 dage, er Ungdomskriminalitetsnævnets forhold årsag til fristoverskridelsen, hvilket primært skyldes nedsat nævnsmødeaktivitet i ferieperioder, samt at der i nogle perioder er blevet henvist flere sager, der skal berammes i samme ret/politikreds.

Fristoverskridelserne i sagerne vedrørende de 15-17-årige skyldes – i lighed med tidligere år – i flere tilfælde, at nævnet først har modtaget oplysning om en dom med henvisning til nævnet flere dage efter afsigelsen. Endelig er fristoverskridelserne i mindre omfang begrundet i forhold hos parterne, som navnlig skyldes forfald på grund af sygdom, fængsling eller eksamen. Det er alene i få sager, at rettens forhold er årsag til fristoverskridelse på mere end 14 dage.

Figur 5

Fristoverholdelse i afgjorte hovedsager

- Behandlet inden for fristen
- Behandlet mellem 1 og 7 dage efter fristen
- Behandlet mellem 8 dage og 14 dage efter fristen
- Behandlet mellem 15 dage og 4 uger efter fristen
- Behandlet senere end 4 uger efter fristen

¹⁰ De 13 sager, hvor nævnet har truffet afgørelse om afvisning, indgår ikke i beregningen af nævnets fristoverholdelse.

1.5 Kriminalitet

Der sondres mellem, om en sag er henvist, fordi den unge er mistænkt eller dømt for personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, idet det tillige er en betingelse for henvisning til nævnet ved anden alvorlig kriminalitet, at den unge samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet.

I 2024 er andelen af sager, der er henvist som følge af personfarlig kriminalitet 91 %. Det er således alene 9 % af hovedsagerne, der er henvist til nævnet som følge af anden alvorlig kriminalitet. Denne fordeling svarer til fordelingen de tidligere år.

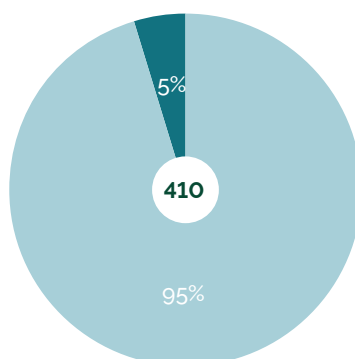
For de 10-14-årige er det alene 5 % af sagerne, der er henvist som følge af anden alvorlig kriminalitet, hvori-
mod det for de 15-17-årige er 13 % af sagerne, der er henvist som følge af anden alvorlig kriminalitet.

Figur 6

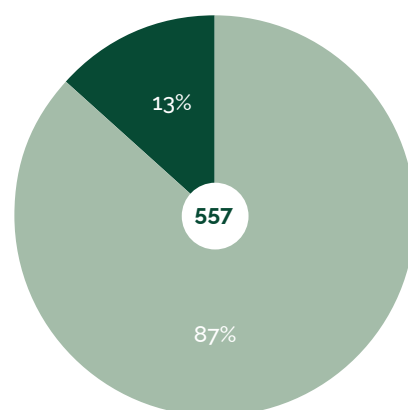
Kriminalitetstype i afgjorte hovedsager

● Personfarlig kriminalitet
● Anden alvorlig kriminalitet

10-14-årige

15-17-årige

1.6 Nævnets organisation

1.6.1 Nævnsmedlemmer

Ved udgangen af 2024 var der beskikket 356 nævnsmedlemmer fordelt på 95 dommere, 100 politiansatte og 161 kommunalt ansatte.

1.6.2 Formandskabet

Ungdomskriminalitetsnævnets formandskab består af nævnets formand, dommer Sanne Bager, samt alle nævnets næstformænd, dvs. de dommere der er beskikket som nævnsmedlemmer.

Der er valgt fire formandssuppleanter, som bistår formanden i varetagelsen af dennes opgaver. I 2024 blev retspræsident Elisabet Michelsen og dommer Brit Frimann valgt til formandssuppleanter – efter dommer Anne Bundgaard og dommer Niels Otto Jensen.

1.6.3 Koordinationsudvalget

Ungdomskriminalitetsnævnets koordinationsudvalg består af nævnets formand, et nævnsmedlem indstillet af Rigspolitiet og et nævnsmedlem indstillet af KL.

Medlemmerne i 2024 var dommer Sanne Bager, Politikommissær Allan Aarslev og Børne- og familiechef Anton Rasmussen.

Koordinationsudvalget, der drøfter almindelige retningslinjer for nævnets arbejde mv., har i 2024 afholdt to møder.

1.6.4 Sekretariatet

Ved udgangen af 2024 var ansat 29 jurister i sekretariatet, herunder sekretariatschefen og to vicesekretariatschefer. Der var endvidere ansat 10 administrative medarbejdere og fem studentermedhjælpere.

Ved udgangen af 2024 var der beskikket

356 nævnsmedlemmer

fordelt således:

95

dommere

161

kommunalt ansatte

100

politiansatte

Formand og formandssuppleanter i 2024

- Dommer Sanne Bager, Københavns Byret (formand)
- Retspræsident Elisabet Michelsen, Retten i Lyngby (formandssuppleant)
- Dommer Søren Hafstrøm, Retten på Frederiksberg (formandssuppleant)
- Dommer Jette F. Skole, Retten i Aalborg (formandssuppleant)
- Dommer Brit Frimann, Retten i Nykøbing Falster (formandssuppleant)

Medlemmer af koordinationsudvalget i 2024

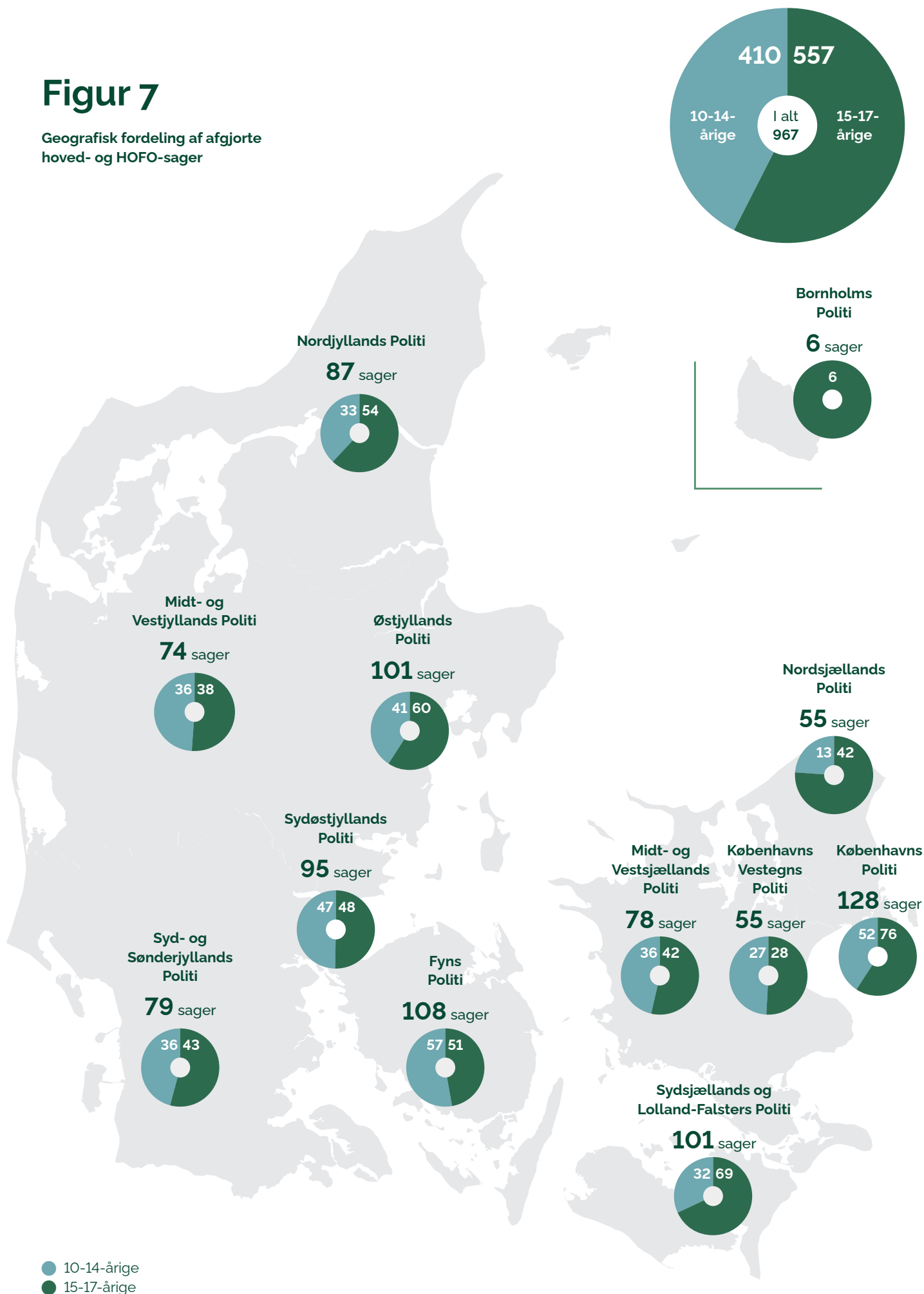
- Dommer Sanne Bager, Københavns Byret (formand)
- Politikommissær Allan Aarslev, Østjyllands Politi (nævnsmedlem)
- Børne- og familiechef Anton Rasmussen, Ikast-Brandø Kommune (nævnsmedlem)

Ledelsen i sekretariatet i 2024

- Sekretariatschef Marianne Schmidt
- Vicesekretariatschef Lene Skovsen
- Vicesekretariatschef Jesper Faurholt

Figur 7

Geografisk fordeling af afgjorte hoved- og HOFO-sager

2

Straksreaktioner

2.1 Antal og indhold

I 2024 traf Ungdomskriminalitetsnævnet afgørelse om en straksreaktion i 31 sager. Året før blev der truffet afgørelse om en straksreaktion i 40 sager, hvilket var det højeste antal straksreaktioner siden nævnets oprettelse.

Kommunerne indstillede til en straksreaktion i 20 af de 31 sager i 2024, hvor der blev truffet afgørelse herom. Der er ikke indstillet til straksreaktion i videre omfang end i 2023, hvor der blev indstillet hertil i 18 af de sager, hvor nævnet traf afgørelse herom.

Et eksempel på, at nævnet i modsætning til kommunen, vurderede, at den unge kunne profitere af en straksreaktion, er en sag, hvor en 14-årig var henvist til nævnet for afpresning og blufærdighedskrænkelse.

Kommunen indstillede ikke til foranstaltninger i medfør af ungdomskriminalitetsloven, da den unge efter kommunens vurdering ikke var kriminalitetstruet. Den unge havde siden episoden skiftet skole og omgangskreds, havde hensigtsmæssige fritidsinteresser og støttende forældre, og han angrede episoden.

Nævnet vurderede på den baggrund, at den unge ikke længere var kriminalitetstruet og fastsatte en straksreaktion i form af konfliktmægling, da både forældrene og den unge ønskede, at han fik mulighed for at undskylde overfor forurettede. Nævnet fandt, at straksreaktionen blandt andet kunne medvirke til, at den unge forstod konsekvensen af den kriminalitet, han havde begået.

I 30 af sagerne, hvor nævnet traf afgørelse om straksreaktion, var den unge henvist til nævnet for personfarlig kriminalitet, overvejende simpel vold¹¹. Alene i én sag var henvisning sket som følge af anden alvorlig kriminalitet. Straksreaktionen bestod i 20 tilfælde i deltagelse i et møde med en konfliktrådsrådgiver, hvor muligheden for, at der blev etableret konfliktmægling mellem den unge og forurettede, skulle undersøges. I ni sager blev der truffet afgørelse om et kortere forløb bestående af vredehåndtering og i to sager om en genoprettende proces i Den Korte Snor, som er en indsats for børn og unge mellem 10 og 17 år i København, der befinder sig i udsatte positioner, og/eller udviser en grad af risikoadfærd.

I 18 af sagerne, hvori der blev truffet afgørelse om en straksreaktion, var den unge mellem 10 og 14 år på gerningstidspunktet. I de øvrige 13 sager var den unge mellem 15 og 17 år på gerningstidspunktet.

§

Straksreaktion

Ungdomskriminalitetsnævnet kan pålægge barnet eller den unge en straksreaktion¹, som kan bestå i at bidrage til at genoprette forrettet skade eller deltage i andre aktiviteter med genoprettende formål, herunder udføre samfundsnyttigt arbejde.

1) Ungdomskriminalitetslovens § 12

11) I 20 af de 30 sager var den unge henvist for vold, jf. straffelovens § 244.

2.2 Helhedsorienteret indsats

I 21 af de 31 sager, hvor nævnet i 2024 traf afgørelse om en straksreaktion, traf nævnet tillige afgørelse om, at den unge skulle følge et forbedringsforløb. I ni af sagerne blev der truffet afgørelse om en enkelt foranstaltning udover en straksreaktion, og i 12 sager blev der fastsat to, tre eller fire foranstaltninger samtidig med straksreaktionen. I tre af sagerne blev der blandt andet truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet som foranstaltning.

Som eksempel på en afgørelse med både forbedringsforløb og en straksreaktion kan nævnes en sag, hvor en 13-årig var henvist til nævnet for vold, og kommunen indstillede til et forbedringsforløb bestående af kontaktperson og familiebehandling. Den unge udtrykte på nævnsmødet, at hun kunne have svært ved at kontrollere sin vrede, ligesom en skoleudtalelse pegede på, at pigens temperament udfordrede hendes selvkontrol. Nævnet fulgte kommunens indstilling og traf afgørelse om familiebehandling i seks måneder og kontaktpersonstøtte i ni måneder. Nævnet traf derudover afgørelse om en straksreaktion i form af vredeshåndtering. Kombinationen af foranstaltninger og en straksreaktion blev fastsat med det formål at forebygge kriminalitet og at bringe pigen tilbage i travsel og positiv udvikling.

Den foranstaltning, der oftest blev fastsat sammen med en straksreaktion, var en fast kontaktperson, hvilket nævnet traf afgørelse om i 19 af de 21 afgørelser om både en straksreaktion og et forbedringsforløb. Der blev truffet afgørelse om, at den unge skulle passe sin skole eller uddannelsesplan i ni tilfælde, passe en fritidsaktivitet i to tilfælde, mens der blev truffet afgørelse om henholdsvis psykologsamtaler, vredeshåndtering, misbrugsbehandling samt faste hjemkomsttider i hvert ét tilfælde.

I en sag, hvor en 14-årig var henvist til nævnet for simpel vold, havde kommunen alene indstillet til en straksreaktion i form af konfliktmægling. Den unge havde et højt skolefravær og havde tidligere haft en uhensigtsmæssig omgangskreds. Den unge var ked af episoden og ønskede at få en afslutning på denne. Kommunen havde allerede iværksat en foranstaltning om fast kontaktperson, som den unge havde en god relation til. På den baggrund traf nævnet, udover afgørelse om en straksreaktion, afgørelse om en fast kontaktperson i et halvt år. Nævnet fastsatte forbedringsforløbet for at fastholde den unge i positiv udvikling og stabil skolegang.

2.3 Ændring i ungekriminalforsorgens tilsyn

Den 1. november 2024 trådte ændringer i bekendtgørelse om ungekriminalforsorgens tilsyn med barnets eller den unges efterlevelse af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse i kraft¹². Ændringerne medførte blandt andet, at ungekriminalforsorgen efter en konkret vurdering kan undlade at afholde tilsynssamtaler med den unge og forældremyndighedsindehaver i forbindelse med en afgørelse om en straksreaktion – og således alene føre tilsyn med om straksreaktionen fuldføres.

Det fremgår af vejledning om ungekriminalforsorgens tilsyn med barnets eller den unges efterlevelse af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse¹³, at ungekriminalforsorgen i hvert enkelt tilfælde skal vurdere, hvordan forløbet bedst tilrettelægges. I ungekriminalforsorgens vurdering skal indgå, hvorvidt det er relevant at afholde en indledende tilsynssamtale, hvor Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse gennemgås, herunder hvilke forpligtelser afgørelsen indebærer. Det vil i nogle tilfælde være relevant at afholde yderligere tilsynssamtaler.

Formål og indhold

Formålet med en straksreaktion er, at den skal have en opdragende og genoprettende karakter, så den unge er med til at gøre skaden god igen.

Det er ikke en betingelse, at indholdet af straksreaktionen skal være knyttet til den konkrete handling, ligesom der ikke er tale om, at den unge bliver pålagt en straf eller sanktion i anledning af sin adfærd.

Straksreaktionen skal være konkret formuleret, udføres hurtigst muligt og have en kortere varighed.

12) Bekendtgørelse nr. 1115 af 28. oktober 2024

13) Vejledning nr. 9912 af 30. oktober 2024

3 Henvist til nævnet for digitale trusler

En ung henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet, når den unge er mistænkt eller dømt for personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, idet det desuden er en betingelse for henvisning til nævnet ved anden alvorlig kriminalitet, at den unge samtidig vurderes at være i risiko for at begå yderligere kriminalitet¹⁴.

I 2024 traf nævnet afgørelse i 967 sager på baggrund af en henvisning. Af de 967 var 876 sager, svarende til 91 %, henvist på baggrund af personfarlig kriminalitet,

mens de resterende 91 sager, svarende til 9 %, var henvist til nævnet som følge af anden alvorlig kriminalitet.

Af de 876 sager, hvor den unge var henvist til nævnet for personfarlig kriminalitet, angik henvisningen i 101 sager trusler efter straffelovens § 266¹⁵. I 42 af disse sager var truslerne fremsat digitalt. Ved digitale trusler forstås trusler fremsat gennem internettet, herunder hvor digitale medier som e-mail, sociale medier, blogs og hjemmesider bruges til at true nogen¹⁶.

§

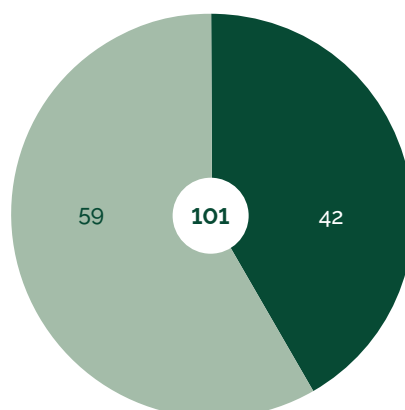
Straffeloven § 266, stk. 1

§ 266, stk. 1 Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Figur 8

Henviste sager om trusler efter straffelovens § 266, inklusive digitale trusler

- Sager om digitale trusler
- Øvrige sager om trusler

14) Ungdomskriminalitetslovens § 2

15) Hvis sagen omfatter flere kriminalitetstyper, bliver den registeret i nævnets sagsbehandlingssystem under det forhold, som vurderes at være det bærende. Der kan derfor indgå trusselsforhold i sager, som er registeret under andre kriminalitetstyper.

16) Jf. definitionen på digitale trusler i bemærkningerne til straffelovens § 266 i L14 Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love.

I størstedelen af sagerne var forurettede og gerningsmanden jævnaldrende, og i flere af sagerne ses en forudgående korrespondance på digitale medier, som senere udviklede sig til en trussel.

3.1 Sagerne om digitale trusler

Nævnet har foretaget en undersøgelse af de 42 sager, hvor den unge var henvist på baggrund af digitale trusler efter straffelovens § 266 med henblik på at afklare karakteren af truslen samt udfaldet af nævnets afgørelser i sagerne.

Nævnet har modtaget henvisninger på baggrund af digitale trusler fra cirka lige mange 10-14-årige som 15-17-årige, idet 22 af de 42 sager vedrører 10-14-årige, som var henvist til nævnet af politiet, mens 20 af sagerne vedrører 15-17-årige, som var henvist til nævnet ved dom.

Gennemgangen viser, at den unge i otte af de 42 sager tidligere har været henvist til nævnet.

3.2 Sådan truer de unge digitalt

I størstedelen af sagerne var forurettede og gerningsmanden jævnaldrende, og i flere af sagerne ses en forudgående korrespondance på digitale medier, som senere udviklede sig til en trussel. Der har i flere tilfælde været oprettet Snapchatgrupper, hvor truslen således blev fremsat i en gruppe med flere personer, men målrettet forurettede.

I andre sager ses der at have været en konflikt blandt de unge, som har medført, at der efterfølgende blev fremsat en digital trussel.

I de fleste sager – nærmere angivet 29 af sagerne, svarende til 69 % – var truslen fremsat på Snapchat. Medier som Messenger, Instagram og WhatsApp har også været anvendt i nogle sager. Herudover har der også været fremsat trusler via almindeligt telefonopkald og SMS.

I et par sager har truslerne været fremsat over for en offentligt kendt person.

3.3 Sagernes udfald i nævnet

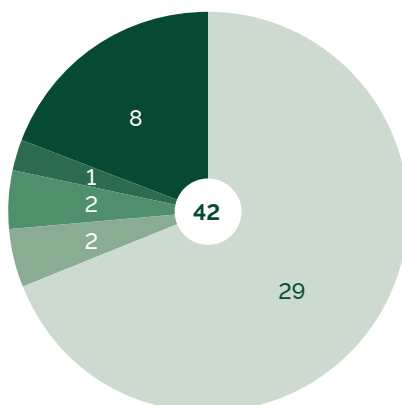
Nævnet har ikke i nogen af de sager, der var henvist på baggrund af digitale trusler, truffet afgørelse om en straksreaktion. I 40 % af de 42 sager, svarende til 17 sager, iværksatte nævnet ligeledes ikke et forbedringsforløb. Dette er en forholdsvis høj andel, idet nævnet i 29 % af det samlede antal afgørelser besluttede ikke at iværksætte foranstaltninger efter ungdomskriminalitetsloven.

Begrundelsen for ikke at iværksætte foranstaltninger i flere af de undersøgte sager er, at den unge overordnet set var velfungerende, og at nævnet vurderede, at den unge ikke var kriminalitetstruet.

Figur 9

Digitale medier benyttet til trusler

- Snapchat
- WhatsApp
- Messenger
- Instagram
- Telefonisk eller SMS

Nævnet har herved særligt lagt vægt på den unges personlige forhold, som var af en sådan positiv karakter, at det ikke fandtes nødvendigt med et forbedringsforløb eller straksreaktion. I flere tilfælde har nævnet også lagt vægt på, at episoden var af enkeltstående karakter, og at den unge havde givet udtryk for, at den pågældende var ked af og havde lært af episoden. Der henvises til afsnit 4 om nævnets afgørelser om ikke at fastsætte foranstaltninger.

I en række af de undersøgte sager besluttede nævnet, at den unge skulle undergive sig et forbedringsforløb efter ungdomskriminalitetsloven. I en sag, hvor en 13-årig var henvist til nævnet for via Snapchat at have truet forurettede med at slå hende ihjel ved anvendelse af skyde- og stikvåben, kom nævnet frem til, at den unge skulle passe sit skoletilbud og have tilknyttet en fast kontaktperson, samt at den unge og forældre-myndighedsindehaver skulle deltage i familiebehandling. Nævnet lagde vægt på, at den unge havde et højt skolefravær, at der var et højt konfliktniveau i hjemmet, at den unge udviste risikovillig adfærd, ligesom den unge manglede tillid til voksne.

I en sag, hvor en 14-årig var henvist til nævnet for via Snapchat at have truet forurettede med at slagte og slå pågældende ihjel, forklarede den unge til politiet, at han havde skrevet beskeden i affekt efter en korrespondance med forurettede, hvor forurettede havde sagt nogle sårende ting. Nævnet kom frem til, at den unge skulle følge et forbedringsforløb i 1 år og som led heri have tilknyttet en fast kontaktperson.

Nævnet lagde vægt på, at både skole og SSP vurderede, at den unge var risikovillig, var indblandet i uhensigtsmæssige situationer med andre unge, og var beskrevet som værende opsøgende på omgangskredse, som ikke var gode for ham.

I to af de 42 sager var kriminaliteten begået under et igangværende forbedringsforløb, og nævnet traf i begge tilfælde afgørelse om, at der ikke skulle fastsættes et nyt forbedringsforløb, hvorimod det eksisterende forbedringsforløb skulle fortsætte uændret. Begrundelsen i den ene sag var, at både ungekriminalforsorgen og kommunen i deres udtalelser havde oplyst, at den unge trivedes og fik den nødvendige støtte. Begrundelsen i den anden sag var, at nævnet allerede var bekendt med forholdet på seneste nævnsmøde, og at hverken ungekriminalforsorgen eller kommunen anmodede om, at sagen skulle genoptages.

I seks af de 42 sager var truslen, som havde ført til den nye henvisning, begået før iværksættelse af et igangværende forbedringsforløb. To af sagerne førte til genoptagelse i nævnet, hvorimod nævnet i fire af sagerne ikke fandt, at oplysningen om kriminaliteten havde så væsentlig betydning for indsatsen overfor den unge, at sagen skulle genoptages.

En enkelt af de undersøgte sager blev afvist, da den unge fyldte 18 år senest en måned efter behandling i nævnet¹⁷.

"Pedo Hunters"

Ungdomskriminalitetsnævnet har i 2024 behandlet en ny type af sager, hvor mænd, der mistænkes for at være pædofile, er blevet overfaldet og filmet. I en af sagerne gav den unge udtryk for at være en del af et selvtægtsnetværk, som kalder sig "Pedo Hunters". Det er gennemgående i sagerne, at de unge udfinder, lokker, overfalder og filmer mænd, som de unge mener, er pædofile.

I en af sagerne, som nævnet har behandlet, havde en 13-årig i forening med fire jævnaldrende gennem digitale medier udgivet sig for at være en mindreårig pige og på den måde lokket forurettede til at mødes på en bestemt lokation. Da forurettede ankom til lokationen, blev han overfaldet og filmet.

En gennemgang af sagerne viser, at optakten til volden i de fleste tilfælde er foregået gennem et digitalt medie.

17) Ungdomskriminalitetslovens § 42, stk. 1, 2. pkt.

Nævnets afgørelser om ikke at fastsætte foranstaltninger

Ungdomskriminalitetsnævnet kan træffe afgørelse om en straksreaktion, som kan bestå i deltagelse i aktiviteter med genoprettende formål, og/eller et forbedringsforløb med foranstaltninger om eksempelvis faste hjemkomsttidspunkter, misbrugsbehandling, at passe sin skole, en fritidsaktivitet eller praktik eller at få en kontaktperson tilknyttet. Nævnet kan endvidere som led i et forbedringsforløb anbringe en ung uden for hjemmet med eller uden samtykke.

Foranstaltninger kan fastsættes, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges særlige behov for støtte¹⁸. Det er således ikke ethvert behov, der kan begrunde en foranstaltning. Nævnet foretager en vurdering af, om en eller flere foranstaltninger efter ungdomskriminalitetsloven er formålstjenlige ud fra en individuel vurdering af den unges behov.

Forløb til unge, som ikke udviser tegn på store trivselsproblemer, kan være korte og indeholde mindre ind-

gribende foranstaltninger, som f.eks. aftaler om, at den unge vil passe sin skolegang og prioritere en fritidsaktivitet en eftermiddag om ugen. Der kan også forekomme sager, hvor nævnet ikke finder anledning til at fastsætte en straksreaktion eller et forbedringsforløb. Nævnsmødet og dialogen på mødet er – uanset at der ikke bliver fastsat et forløb for den unge – en reaktion på henvisningen til nævnet som følge af kriminaliteten.

Nævnet kan desuden efter vedtagelse af ungdomskriminalitetslovens § 36 a¹⁹ træffe afgørelse om ikke at iværksætte foranstaltninger efter ungdomskriminalitetsloven under hensyn til den unges svært nedsatte psykiske funktionsevne.

I tilfælde, hvor betingelserne for at fastsætte et forbedringsforløb eller en straksreaktion efter ungdomskriminalitetsloven ikke er opfyldt, bør kommunen overveje, om der i stedet kan være behov for en forebyggende indsats efter barnets lov²⁰.

Foranstaltninger kan fastsættes, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges særlige behov for støtte. Det er således ikke ethvert behov, der kan begrunde en foranstaltning. Nævnet foretager en vurdering af, om en eller flere foranstaltninger efter ungdomskriminalitetsloven er formålstjenlige ud fra en individuel vurdering af den unges behov.

18) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet § 13, stk. 2

19) Lov nr. 897 af 21. juni 2022 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love

20) Ud af kriminalitet og tilbage i trivsel – Håndbog til behandling af sager omfattet af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, side 35

4.1 Undersøgelse af nævnets afgørelser i 2024 om ikke at fastsætte foranstaltninger

Ungdomskriminalitetsnævnet har foretaget en gennemgang af nævnets afgørelser i 2024 om ikke at fastsætte foranstaltninger. Gennemgangen er foretaget på baggrund af dataudtræk af nævnets sagsbehandlings-system og en manuel gennemgang af de afgørelser om ingen foranstaltninger, som blev truffet af nævnet i 2. og 4. kvartal af 2024.

4.2 Afgørelser om ingen foranstaltninger gennem årene

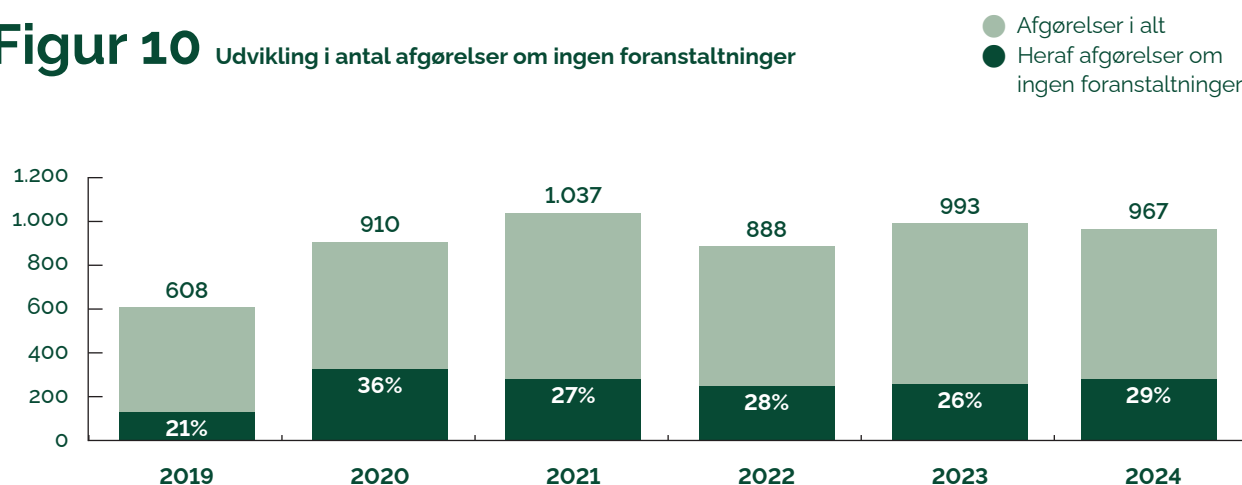
Nævnet har i 2024 truffet afgørelse om ikke at fastsætte foranstaltninger i 279 sager. Dette svarer til 29 % af nævnets samlede antal afgørelser i 2024.

4.3 Begrundelserne i afgørelserne

Nævnet traf i 2. og 4. kvartal af 2024 afgørelse om ikke at fastsætte foranstaltninger i 159 sager. Sekretariatets gennemgang af de 159 afgørelser viser, at nævnet har anvendt følgende fire hovedtyper af begrundelse for afgørelsen:

- Den unge er ikke vurderet kriminalitetstruet og uden et støttebehov
- Den unge er ikke vurderet kriminalitetstruet men med et støttebehov
- Den unge vurderes ikke at ville profitere af et forbedringsforløb
- Den unge vurderes omfattet af ungdomskriminalitetslovens § 36 a.

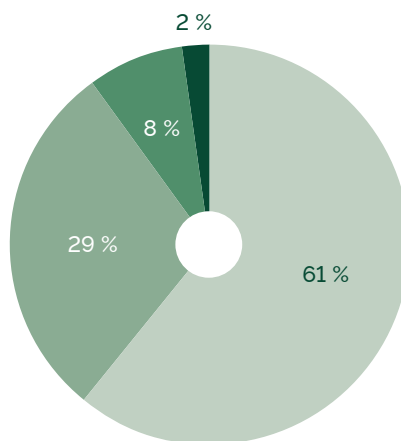
Figur 10 Udvikling i antal afgørelser om ingen foranstaltninger

Figur 11

Fordeling af nævnets begrundelser i afgørelser om ingen foranstaltninger

- Ikke kriminalitetstruet, ikke støttebehov
- Ikke kriminalitetstruet, men støttebehov
- Vil ikke profitere af et forbedringsforløb
- § 36 a

Begrundelsen for at træffe afgørelse om ingen foranstaltninger var i 90 % af afgørelserne, at nævnet fandt, at den unge ikke var kriminalitetstruet, hvoraf den unge ikke havde et støttebehov i 61 % af afgørelserne men dog et støttebehov i 29 % af afgørelserne. I 8 % af afgørelserne vurderede nævnet, at den unge ikke ville profitere af et forbedringsforløb. De resterende 2 % af afgørelserne var afgørelser om ikke at fastsætte et forbedringsforløb efter ungdomskriminalitetslovens § 36 a.

I de sager, hvor nævnet fandt, at den unge ikke var kriminalitetstruet og ikke havde et støttebehov, har nævnet i begrundelserne typisk henvist til, at den unge opleves at være velfungerende og i trivsel og positiv udvikling. Den unge beskrives i afgørelserne ofte med en stabil skolegang eller beskæftigelse, en positiv fritid, et ressourcestærkt netværk, ligesom den unge udviser anger over sine handlinger. Nævnet har endvidere lagt vægt på den unges indsats for at indgå i en kriminalitetsfri hverdag fremadrettet. Ligeledes har nævnet i flere tilfælde lagt vægt på, at den unge ikke tidligere har været mistænkt eller straffet for kriminalitet.

I de afgørelser, hvor nævnet fandt, at den unge ikke var kriminalitetstruet, men dog havde et støttebehov, har nævnet typisk henvist til, at den unges støttebehov udspringer af isolerede, sociale udfordringer, at den unge har været involveret i en enkeltstående episode, og/eller at den unge i forvejen modtager støtte efter barnets lov, som overordnet vurderes at være tilstrækkeligt.

I de sager, hvor nævnet traf afgørelse om ikke at fastsætte foranstaltninger, fordi den unge vurderes ikke at ville profitere af et forbedringsforløb, har nævnet typisk henvist til, at et forbedringsforløb vurderes at være til yderligere belastning eller direkte kontraproduktivt for den unge, at den unge ikke har forudsætninger for at indgå i og overholde et forbedringsforløb, at den unge i forvejen modtager massiv støtte efter barnets lov, eller at den unges udfordringer ikke udspringer af, at den unge er kriminalitetstruet.

I de ganske få sager, hvor nævnet fandt, at der ikke var grundlag for at iværksætte foranstaltninger efter ungdomskriminalitetsloven under hensyn til den unges svært nedsatte psykiske funktionsevne efter lovens § 36 a, lagde nævnet typisk vægt på den unges funktionsniveau, som vurderedes langt fra alderssvarende.

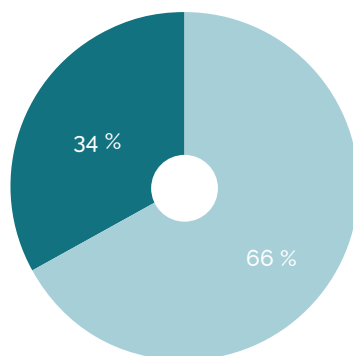

I tilfælde, hvor betingelserne for at fastsætte et forbedringsforløb eller en straksreaktion efter ungdomskriminalitetsloven ikke er opfyldt, bør kommunen overveje, om der i stedet kan være behov for en forebyggende indsats efter barnets lov.

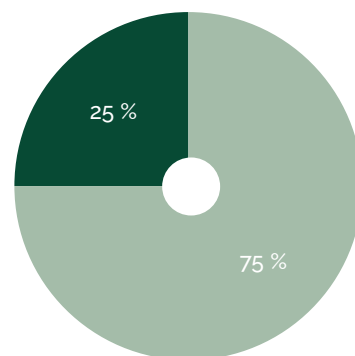
Figur 12

Afgørelser fordelt på alder

● Afgørelser om foranstaltninger
● Afgørelser om ingen foranstaltninger

10-14-årige

15-17-årige

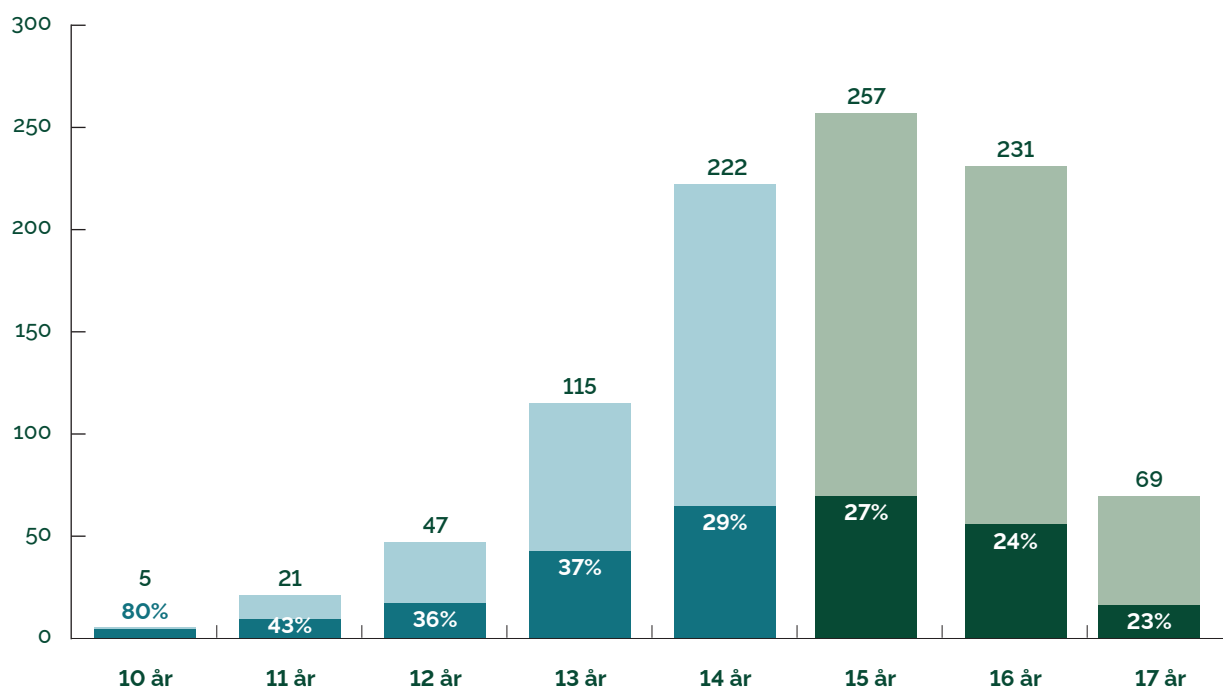
4.4 Afgørelser om ingen foranstaltninger efter den unges alder

Gennemgangen af sagerne viser, at nævnet traf forholds-mæssigt flere afgørelser om ingen foranstaltninger vedrørende 10-14-årige end vedrørende 15-17-årige.

Den procentvise andel af afgørelser om ingen foranstaltninger er højest for de yngste, idet den er 80 % for de 10-årige, 38 % for de 11-13-årige og under 30 % for de 14-17-årige, og den er således faldende i takt med de 14-17-åriges stigende alder.

Figur 13 Alder på gerningstidspunktet

● Afgørelser i alt
● Heraf afgørelser om ingen foranstaltninger

4.5 Afgørelser om ingen foranstaltninger efter kriminalitetstype

En gennemgang af nævnets afgørelser om ingen foranstaltninger sammenholdt med, hvilken type kriminalitet, der ligger til grund for den unges henvisning til nævnet, viser, at afgørelserne om ingen foranstaltninger udgør 30 % af alle afgørelser, der er henvist på baggrund af personfarlig kriminalitet, og 16 % af alle afgørelser, som er henvist på baggrund af anden alvorlig kriminalitet.

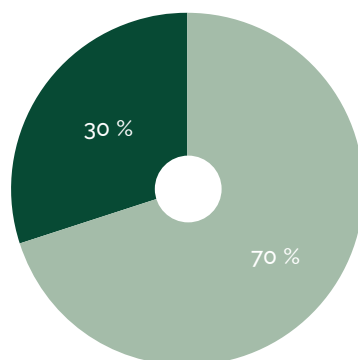
Den markante forskel skyldes formentlig, at henvisning for anden alvorlig kriminalitet tillige forudsætter, at den unge har særlige risikofaktorer, der gør den pågældende særlig udsat for at begå yderligere kriminalitet.

Gennemgangen viser endvidere, at langt de fleste sager om ingen foranstaltninger er henvist på baggrund af vold, efterfulgt af kriminalitetstyperne overfald på tjenestemand og trusler.

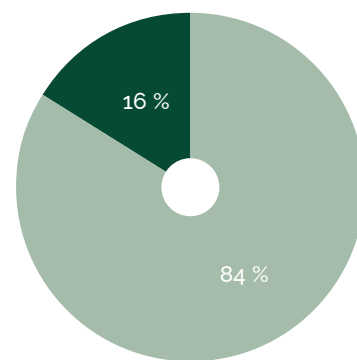
Figur 14

Afgørelser efter kriminalitetstype

- Afgørelser om foranstaltninger
- Afgørelser om ingen foranstaltninger

Personfarlig kriminalitet

Anden alvorlig kriminalitet

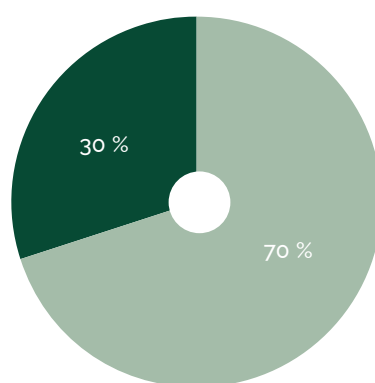
4.6. Tilbagevendende unge

Der er 24 sager, hvori nævnet i 2024 har truffet afgørelse på baggrund af en henvisning vedrørende en ung, som tidligere har modtaget en afgørelse om ingen foranstaltninger. Nævnet har foretaget en gennemgang af de 24 sager med henblik på at afdække udfaldet anden gang, den unge – på baggrund af en ny kriminel handling – fik sin sag behandlet i nævnet.

Gennemgangen af sagerne viser, at 30 % af disse unge fik en ny afgørelse om ingen foranstaltninger med samme begrundelse som i den første sag, mens 70 % fik en ny afgørelse med foranstaltninger i forbindelse med nævnets behandling af den efterfølgende sag i 2024.

Figur 15

Nævnets afgørelse i efterfølgende hovedsag

- Foranstaltninger
- Ingen foranstaltninger med samme begrundelse som i første hovedsag

5

SSP – et ben i det forebyggende samarbejde

Mange af de børn og unge, der får deres sag behandlet i Ungdomskriminalitetsnævnet, er allerede kendt i det tværfaglige SSP-samarbejde, og SSP har således mulighed for at sætte ind med forebyggende indsatser på et tidligt tidspunkt.

SSP er et tværfagligt samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi og har til formål at forebygge kriminalitet blandt børn og unge. SSP findes i alle kommuner i Danmark, men er organiseret forskelligt.

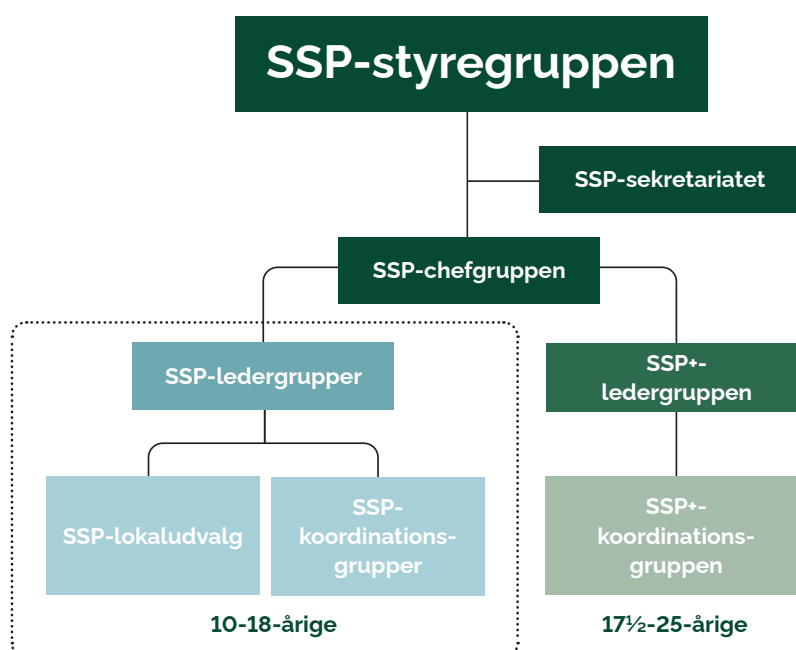
5.1 SSP København

I København, som har landets største SSP-samarbejde, er målgruppen børn og unge i alderen 10-17 år. Herudover har SSP København en SSP+ indsats målrettet unge i alderen 18-25 år, hvor SSP-samarbejdet f.eks. kan hjælpe i forhold til job, uddannelse eller bandeexit.

SSP København består af knap 400 fagpersoner, og er opdelt i en styregruppe, som udgør det strategiske overordnede niveau, og en chefgruppe som understøtter det strategiske niveau. En strategisk indsats kan f.eks. være en indsats i forhold til opioider, indsats mod rekruttering af børn og unge til bande- og rockergrupperinger eller indsats mod digital kriminalitet. Derudover er der fem SSP-ledergrupper, som udgør det koordinerende niveau og har ansvar for det lokale kriminalitetsforebyggende arbejde, 15 SSP lokaludvalg, som består af fagpersoner, der i deres daglige arbejde er i kontakt med børn og unge og syv SSP-koordinationsgrupper, der har ansvaret for at koordinere enkeltsager. Endelig er der SSP Sekretariatet, der er et centralt kontor, der understøtter SSP Københavns drift og strategi og sikrer sammenhængskraft, systematik og fremdrift på tværs af SSP-samarbejdet.

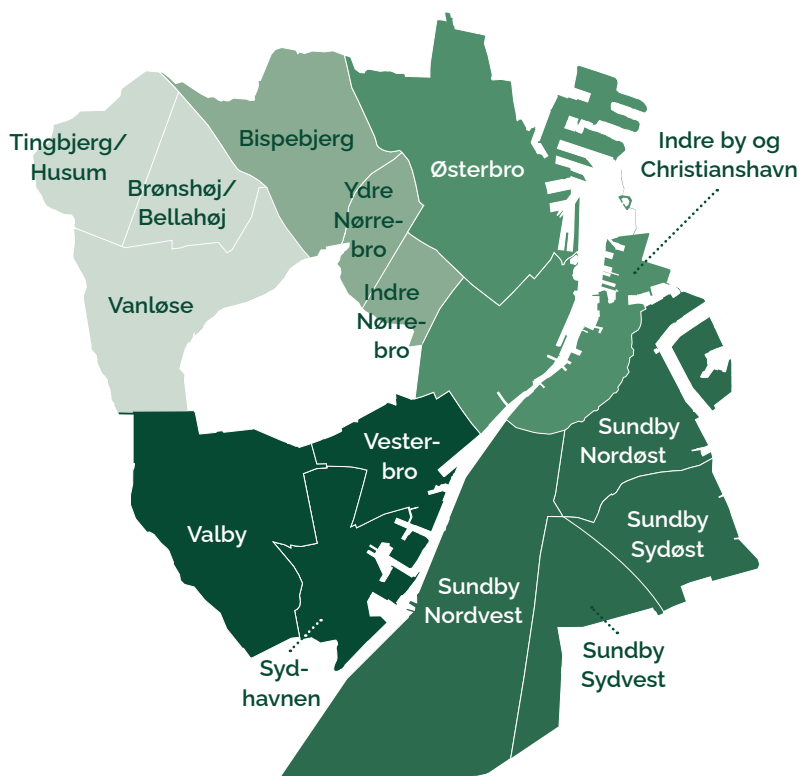
Figur 16

SSP Københavns organisering

Figur 17

SSP Københavns
15 lokaludvalg

Når man i SSP-regi bliver opmærksom på, at et barn eller en ung potentielt er kriminalitetstruet, vil et hyppigt tiltag være at afholde en bekymringssamtale med forældrene og den unge med henblik på at afdække bekymringen yderligere og høre, hvordan den unge oplever kriminalitetsbekymringen.

En anden forebyggende indsats iværksat i SSP-samarbejdet kan være, at nærpoltiet spiller fodbold med de unge. På den måde kan de unge få en anden relation til de betjente, som de har spillet fodbold med, og dermed et andet syn på politiet og på tillidsforhold til voksne i almindelighed.

En styrke i det tværfaglige samarbejde i SSP er, at det også er muligt at have fokus på en hel gruppe af f.eks. kriminalitetstruede unge og således arbejde med hele gruppen ud fra et helhedsperspektiv.

SSP København har desuden fokus på forebyggelse i skolerne. SSP-repræsentanter faciliterer blandt andet undervisningsforløb og temadage i kriminalpræventive emner og tilrettelægger tilpassede undervisningsforløb og aktiviteter efter behov, og medvirker ligeledes i håndtering af enkeltsager i skolesammenhæng. SSP København har desuden et beredskab, som f.eks. aktiveres ved voldsomme hændelser i lokalområdet, der involverer børn og unge.

Kriminalitetsbekymring:

1. Tidlig bekymring
2. Alvorlig bekymring eller førstegangskriminalitet
3. Gentagen alvorlig kriminalitet
4. Personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet

Det vil ofte være børn eller unge med en niveau 3- eller 4-sag, der henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet.

Indsats typer:

- Individorienterede indsatser
- Indsatser for grupper
- Generelle indsatser
- Beredskab

5.2 SSP og Ungdomskriminalitetsnævnet

Ungdomskriminalitetsloven forudsætter, at kommunerne iværksætter foranstaltninger sideløbende med, at en ung henvises til nævnet. Sekretariatschef i SSP København, Riad Nadji Tolba, fortæller, at kommunerne i begyndelsen af nævnets levetid ofte afventede Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse, før de iværksatte forebyggende indsatser. Der har i SSP-samarbejdet været fokus herpå, og det opleves ikke længere i samme omfang, at kommunerne afventer nævnets afgørelse, hvis der er behov for at iværksætte en tidlig indsats.

SSP København består blandt andet af syv SSP-koordinationsgrupper, som mødes hver 14. dag. Her deltager blandt andet repræsentanter fra skole og fritidssinstitutioner, uddannelsesvejledere, sagsbehandlere/kriminalitetsmedarbejdere og politiets politifaglige- og socialfaglige forebyggere. Hvis et barn, der er kendt i SSP-regi, er henvist til Ungdomskriminalitetsnævnet, laver SSP-koordinationsgruppen en 360 graders evaluering, som blandt andet også bruges af Socialforvaltningen i forhold til indstillingen til nævnet.

SSP har et kontinuerligt fokus på nye samarbejdspartnere, og aktuelt er der fokus på at styrke samarbejdet med ungekriminalforsorgen.

Riad Nadji Tolba bemærker: *"Der mangler generelt vidensdeling i forhold til Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser. Det er f.eks. ikke sikkert, at en ungdomsklub ved, at den unge har en foranstaltning om faste hjemkomsttider, og det er heller ikke givet, at nærpolitiet er informeret om, at en ung er i et forbedringsforløb."*

Det følger af retsplejelovens § 115, at politiet kan videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold til andre myndigheder, hvis videregivelsen må anses for nødvendig, herunder af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde (SSP-samarbejdet). I SSP København er der enighed om et værdisæt, der betyder, at oplysningerne skal videregives.

Det er Riad Nadji Tolbas opfattelse, at de forskellige aktører i SSP overordnet set er godt tilfredse med Ungdomskriminalitetsnævnet og nævnets afgørelser.

Der mangler generelt vidensdeling i forhold til Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser. Det er f.eks. ikke sikkert, at en ungdomsklub ved, at den unge har en foranstaltning om faste hjemkomsttider, og det er heller ikke givet, at nærpolitiet er informeret om, at en ung er i et forbedringsforløb.

Riad Nadji Tolba,
sekretariatschef,
SSP København

6 Når nævnet tilpasser forbedringsforløbet i takt med den unges udvikling

En ung, der er undergivet et forbedringsforløb, kan af forskellige årsager få behandlet sin sag i Ungdomskriminalitetsnævnet igen. Disse sager benævnes genindbringelsessager.

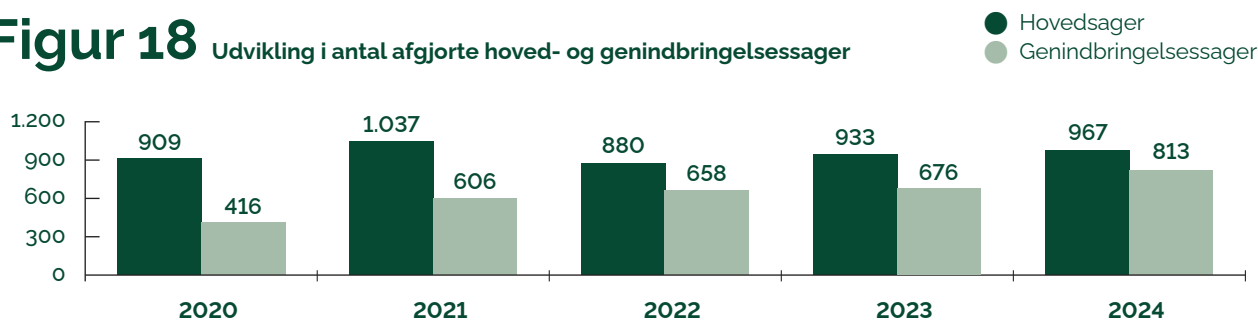
Det er forudsat i ungdomskriminalitetsloven, at den unges udvikling følges tæt, således at nævnet hurtigt og løbende kan justere foranstaltningerne i de skræddersyede forbedringsforløb, så der tages hensyn til ændrede livsforhold hos den unge. Lovens bestemmelse om genoptagelse har til formål at sikre, at der til enhver tid er den rette indsats over for en ung, og at det sikres, at der er en vis fleksibilitet indbygget i forløbene. Dette skal ligeledes ses i lyset af, at foranstaltningerne skal ophøre, når deres mål er nået, eller foranstaltningerne ikke længere opfylder deres formål. En del unge vil derfor opleve at få deres sag behandlet af nævnet flere gange, mens de følger et forbedringsforløb.

Udgangspunktet er, at nævnet behandler genindbringelsessagerne på et nyt mundtligt nævnsmøde. Hvis der ikke er grund til at antage, at nævnet vil ændre sin afgørelse, eller når betingelserne for ændring eller ophør af foranstaltningerne åbenbart må anses for opfyldt, kan nævnets formand træffe afgørelse på skriftligt grundlag²¹.

6.1 Et stigende antal genindbringelsessager

Ungdomskriminalitetsnævnet har siden etableringen i 2019 behandlet genindbringelsessagerne sideløbende med de nye sager. Antallet af modtagne og afgjorte genindbringelsessager har løbende været stigende. I 2024 afgjorde nævnet 813 genindbringelsessager. Andelen af afgjorte genindbringelsessager i forhold til det samlede antal afgjorte sager har de seneste år været større i forhold til i nævnets første leveår.

Figur 18 Udvikling i antal afgjorte hoved- og genindbringelsessager

21) Ungdomskriminalitetslovens § 21, stk. 1, og stk. 3. Afgørelse om anbringelse af en ung, om samvær og kontakt, hjemgivelse, opretholdelse af en anbringelse, eller ændring af anbringelsessted uden samtykke, kan ikke ske på skriftligt grundlag.

I 2024 udgjorde de 813 afgjorte genindbringelsessager 46 % af det samlede antal afgjorte sager.

6.2 Årsager til genindbringelse

I 2024 blev 310 af de 813 genindbringelsessager, som nævnet afgjorde, behandlet på grund af en indberetning²² fra ungekriminalforsorgen, og 112 af de 813 sager blev behandlet på grund af en henvisning for ny kriminalitet. 18 af de 813 sager blev behandlet på grund af både en indberetning fra ungekriminalforsorgen og henvisning for ny kriminalitet. De resterende 373 afgjorte genindbringelsessager var indbragt for nævnet af andre årsager, f.eks. på grund af anmodning²³ om ændring eller ophør af forbedringsforløbet fra kommunen, ungekriminalforsorgen eller parterne.

6.3 Ophør af forbedringsforløb

Et forbedringsforløb ophører, når den unge fylder 18 år, eller når foranstaltningen er gennemført²⁴, men nævnet kan også træffe afgørelse om ophør af et forbedringsforløb²⁵, når der foreligger nye oplysninger, der har væsentlig betydning for indsatsen over for den unge.

I nævnets årsberetning for 2020²⁶ beskrives i artiklen *Ophør af forbedringsforløb* de hyppigste årsager til, at nævnet træffer afgørelse om, at et forbedringsforløb skal ophøre tidligere end det tidspunkt, der oprindeligt var fastsat ved afgørelsen om forbedringsforløbet.

I 2024 traf Ungdomskriminalitetsnævnet i 117 sager afgørelse om, at et forbedringsforløb skulle ophøre tidligere end det tidspunkt, der oprindeligt var fastsat ved afgørelsen om forbedringsforløbet. En gennemgang af de 117 sager viser, at ophøret af forbedringsforløbet i 80 af de 117 sager, svarende til 68 %, var begrundet i, at den unge var kommet i travsel og ikke længere vurderedes kriminalitetstruet. I 29 sager, svarende til 25 %, havde den unge fortsat et støttebehov, men den unge vurderedes ikke længere kriminalitetstruet eller profiterede ikke af forbedringsforløbet. De resterende 8 sager, svarende til 7 %, var ophørt af andre grunde, eksempelvis at den unge var rejst ud af landet.

6.3.1 Tilbage i travsel og ikke længere kriminalitetstruet

I det følgende vil fokus være på den gruppe af unge, hvor årsagen til, at de har fået ophævet deres forbedringsforløb tidligere end oprindeligt fastsat, er, at de er kommet i travsel og ikke længere vurderes kriminalitetstruet. Forud for nævnets afgørelse om ophør af et forbedringsforløb, kan den unge som anført ovenfor have fået behandlet sin sag i nævnet flere gange, hvis der har været behov for at justere forbedringsforløbet.

Det var for eksempel tilfældet i en sag vedrørende en ung, der var mistænkt for at have begået vold, og hvor nævnet havde truffet afgørelse om, at den unge skulle følge et forbedringsforløb bestående af anbringelse med samtykke, faste hjemkomsttidspunkter samt have formidlet og passe et praktiktillbud og udpeget en fast kontaktperson.

22) Ungdomskriminalitetslovens § 50, stk. 2, og § 51

23) Ungdomskriminalitetslovens § 21

24) Ungdomskriminalitetslovens § 20, stk. 1

25) Ungdomskriminalitetslovens § 21

26) Ungdomskriminalitetsnævnets årsberetning 2020, s. 42, *Ophør af forbedringsforløb*

Nævnet havde fastsat forbedringsforløbets varighed til to år. Efter fire måneder anmodede kommunen om genoptagelse af sagen med henblik på ophør af foranstaltningen om faste hjemkomsttidspunkter. Nævnets formand fandt, at den unge var i positiv udvikling, og at hjemkomsttidspunkterne ikke havde en positiv indvirkning på den unges trivsel, hvorfor foranstaltningen om hjemkomsttidspunkter blev ophævet på skriftligt grundlag.

Et halvt år senere anmodede kommunen atter om genoptagelse af sagen. Denne gang skyldtes den skriftlige behandling af sagen, at den unge selv havde fundet beskæftigelse, som den unge passede og trivedes med, og der var derfor behov for at ændre foranstaltningen om at passe praktiktilbuddet. To måneder senere anmodede ungekriminalforsorgen om genoptagelse af sagen med anmodning om ophør af forbedringsforløbet. Nævnet fandt blandt andet, at den unge havde profiteret af forbedringsforløbet, herunder at den unge havde gennemgået en positiv udvikling i forhold til såvel uddannelse som beskæftigelse. Nævnet fandt desuden, at den unge ikke længere var kriminalitetstruet og ophævede forbedringsforløbet. Den unge fik således behandlet sin sag i nævnet tre gange i 2024.

I en anden sag, hvor nævnet fandt anledning til at ophøre forbedringsforløbet tidligere end det tidspunkt, der oprindeligt var fastsat, fordi den unge var kommet i trivsel og ikke længere vurderedes kriminalitetstruet, behandlede nævnet i alt den unges sag tre gange inden for et år. Nævnet traf i starten af 2024 afgørelse om, at den unge, der var mistænkt for vold, i et år skulle passe sin skole og have tilknyttet en fast kontaktperson i minimum seks timer om ugen.

Efter et halvt år anmodede kommunen om genoptagelse af sagen under henvisning til, at antallet af kontaktpersontimer burde blive nedsat.

Nævnets formand fandt, at antallet af timer med kontaktpersonen skulle nedsættes til minimum tre timer ugentligt, idet den unge, der overholdt forbedringsforløbet og samarbejdede herom, havde svært ved at bruge seks timer sammen med kontaktpersonen om ugen, uden at det gik ud over den unges skole og fritidsaktivitet. Tre måneder senere anmodede den unge om genoptagelse af sagen, idet den unge ønskede, at forbedringsforløbet blev ophævet. Både kommunen og ungekriminalforsorgen oplyste, at den unge havde overholdt og samarbejdet relevant om sit forbedringsforløb. Nævnets formand vurderede, at den unge ikke længere var kriminalitetstruet og traf derfor skriftlig afgørelse om ophør af forbedringsforløbet.

6.4 Løbende tilpasning af foranstaltninger

I en lang række tilfælde behandler nævnet den unges sag flere gange, idet der løbende kan være behov for at tilpasse foranstaltningerne – og ofte uden at ændre på varigheden af det samlede forbedringsforløb. Som eksempel kan nævnes en sag, hvor nævnet i 2023 havde truffet afgørelse om, at en ung, der var mistænkt for personfarlig kriminalitet, skulle følge et forbedringsforløb i to år. Den unge skulle gennemføre et kursus i vrede-håndtering og have tilknyttet en fast kontaktperson i minimum fire timer ugentligt.

Efter et halvt år blev den unges sag genoptaget på baggrund af anmodning fra både ungekriminalforsorgen og kommunen, idet den unge ikke havde profiteret af det iværksatte forbedringsforløb, ligesom han fortsat udviste en uhensigtsmæssig adfærd. Nævnet traf afgørelse om, at den unge også skulle have et fast hjemkomsttidspunkt og modtage skoledagbehandling, idet han ikke havde profiteret af sit hidtidige almene skoletilbud. Nævnet justerede endvidere foranstaltningen om fast kontaktperson, således at den unge fortsat skulle have tilknyttet en fast kontaktperson, men nu i minimum fem timer ugentligt med fysisk møde minimum to gange om ugen.

Lovens bestemmelse om genoptagelse har til formål at sikre, at der til enhver tid er den rette indsats over for en ung, og at det sikres, at der er en vis fleksibilitet indbygget i forløbene. Dette skal ligeledes ses i lyset af, at foranstaltningerne skal ophøre, når deres mål er nået, eller foranstaltningerne ikke længere opfylder deres formål.

De unge, som følger et forbedringsforløb, vil – ligesom alle andre unge – ofte udvikle sig meget og opleve ændringer i deres livsforhold i løbet af forholdsvis kort tid.

I 2024 blev den unges sag behandlet i alt tre gange af nævnet. Første gang fordi den unge på ny blev mistænkt for at have begået personfarlig kriminalitet. Nævnet fandt, at den unge fortsat havde behov for en indsats efter ungdomskriminalitetsloven og justerede i den forbindelse hjemkomsttidspunkterne. Et halvt år senere anmodede kommunen om genoptagelse af sagen under henvisning til, at der var behov for at ændre på de fastsatte hjemkomsttidspunkter, således at den unge kunne deltage i aktiviteter i en ungdomsklub om aftenen. Nævnets formand lagde vægt på, at den unge havde overholdt både hjemkomsttiderne og forbedringsforløbet generelt, og traf på den baggrund skriftlig afgørelse om at ændre hjemkomsttidspunkterne.

Få måneder senere blev den unges sag genoptaget på baggrund af kommunens anmodning, fordi den unges faste kontaktperson ikke længere kunne være kontaktperson. Nævnet traf afgørelse om, at foranstaltningen om kontaktperson blev ophævet, idet det fandtes uhensigtsmæssigt at tilknytte den unge en ny fast kontaktperson med kun to måneder tilbage af forbedringsforløbet. De øvrige foranstaltninger fortsatte imidlertid uændret til udløbet af forbedringsforløbet.

6.5 Næsten halvdelen af nævnets afgjorte sager i 2024 var genindbringelsessager

Som de tre sager viser, er der – i overensstemmelse med ungdomskriminalitetslovens krav herom – behov for, at nævnet i mange sager løbende tilpasser og justerer forbedringsforløbene, så de hele tiden er i overensstemmelse med den unges udvikling og livsforhold.

De unge, som følger et forbedringsforløb, vil – lige som alle andre unge – ofte udvikle sig meget og opleve ændringer i deres livsforhold i løbet af forholdsvis kort tid. Selv om to af de unge i de refererede sager gennemgik en så positiv udvikling, at deres forbedringsforløb blev ophævet før tid, var det på grund af deres udvikling og ændrede livsforhold nødvendigt forinden at foretage flere justeringer i forbedringsforløbet.

7

Fokus på ændring af anbringelsessted

Når en ung er anbragt uden for hjemmet, kan det – hvis det vurderes, at det nuværende anbringelsessted ikke er det rette sted for den unge – være nødvendigt at flytte den unge til et nyt sted, som er mere egnet til at imødekomme den unges behov.

Ungdomskriminalitetsnævnet har erfaret, at der er udfordringer med forvaltningen af ungdomskriminalitetslovens bestemmelser om ændring af anbringelsessted, både når der foreligger samtykke til ændringen, og det ikke er tilfældet. Nævnet har på den baggrund vurderet, at der er behov for fokus på området, og vil derfor fremadrettet følge udviklingen på området.

7.1 Ændring af anbringelsessted uden samtykke

Hvis den unge, der er fyldt 12 år, og/eller forældremyndighedsindehaver ikke samtykker til ændringen af anbringelsesstedet, skal kommunen forelægge sagen for nævnet med henblik på, at nævnet kan træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted uden samtykke²⁷.

Til brug for nævnets afgørelse om ændring af anbringelsessted uden samtykke, skal kommunens indstilling indeholde den unges holdning til ændringen, en beskrivelse af, hvorfor mindre indgribende foranstaltninger under fortsat ophold på det aktuelle anbringelsessted ikke kan imødekomme den unges behov for støtte, en beskrivelse af et nyt anbringelsessteds forventede egnethed til at imødekomme den unges behov for støtte, en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted samt øvrige nødvendige oplysninger²⁸.

Nævnet har kendskab til flere tilfælde, hvor kommunen har indstillet til ændring af anbringelsessted uden samtykke uden samtidig at opfylde kravene til indholdet i indstillingen. Nævnet er ikke bundet af kommunens indstilling og kan derfor træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted uden samtykke i en konkret sag, hvis de nødvendige oplysninger fremgår af sagen.

7.2 Ændring af anbringelsessted med samtykke

Hvis den unge, der er fyldt 12 år, og forældremyndighedsindehaver samtykker til ændringen af anbringelsesstedet, skal den ansvarlige kommune selv træffe afgørelse herom. Kommunen skal straks orientere nævnet om afgørelsen og skal i øvrigt tilrettelægge den konkrete ændring, så nævnet har mulighed for at gennemgå kommunens orientering²⁹.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at formålet er at sikre, at nævnet underrettes om en sådan væsentlig ændring i den unges forhold og kan reagere, hvis nævnet vurderer, at det på den baggrund er relevant at justere i forbedringsforløbet. Det forudsættes, at kommunen tidligst effektuerer ændringen to uger efter kommunens afgørelse. Det skal forhindre, at en ung får ændret sit anbringelsessted for kort tid efter på ny at skifte anbringelsessted³⁰.

I en situation, hvor nævnet ikke er enig i kommunens afgørelse, kan nævnet derfor, inden ændringen er effektueret, nå at orientere kommunen og parterne om, at nævnet finder grundlag for at genoptage sagen, så der undgås unødige skift i den unges hverdag.

27) Ungdomskriminalitetslovens § 24, stk. 1

28) Ungdomskriminalitetslovens § 24, stk. 2, nr. 1-5

29) Ungdomskriminalitetslovens § 24, stk. 3

30) L 84: Forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, bemærkninger til § 24, stk. 3

Nævnet har kendskab til flere tilfælde, hvor kommunen først har orienteret nævnet om ændringen kort tid før, den unge flytter, eller efter, at den unge er flyttet. I disse tilfælde ses, at kommunen ikke har orienteret nævnet straks, og/eller at kommunen ikke har tilrettelagt ændringen, så nævnet har haft mulighed for at se på afgørelsen, inden ændringen er blevet effektueret.

Nævnet er endvidere i flere tilfælde i forbindelse med genoptagelse af konkrete sager blevet opmærksom på, at kommunen på et tidligere tidspunkt har truffet afgørelse om ændring af anbringelsessted med samtykke uden at have orienteret nævnet herom. I disse sager har nævnet ikke haft mulighed for at foretage en vurdering af, om den konkrete ændring på daværende tidspunkt ville have givet anledning til genoptagelse af sagen i nævnet.

Ungdomskriminalitetsnævnet har erfaret, at der er udfordringer med forvaltningen af ungdomskriminalitetslovens bestemmelser om ændring af anbringelsessted, både når der foreligger samtykke til ændringen, og det ikke er tilfældet. Nævnet har på den baggrund vurderet, at der er behov for fokus på området, og vil derfor fremadrettet følge udviklingen på området.

8

Påklagede afgørelser

Ankestyrelsen traf i 2024 afgørelse i 59 sager, hvor der var klaget over nævnets afgørelse.

Ankestyrelsen stadfæstede nævnets afgørelse i 49 sager og traf i ni sager afgørelse om at ophæve eller ændre dele af nævnets afgørelse. Klagen i en sag blev afvist, idet nævnets afgørelse ikke kunne indbringes for Ankestyrelsen.

8.1 Ophævet afgørelse

I en sag ophævede Ankestyrelsen dele af nævnets afgørelse af formelle grunde.

Nævnet havde truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke, ændring af anbringelsessted og anbringelse på delvis lukket døgninstitution. Ankestyrelsen ophævede nævnets afgørelse om ændring af anbringelsessted og anbringelse på delvis lukket døgninstitution med den begrundelse, at der var sket væsentlige fejl ved sagens behandling i nævnet.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ændring af anbringelsessted uden samtykke forudsætter, at kommunens indstilling indeholder den unges holdning til ændringen, en beskrivelse af, hvorfor foranstaltninger under fortsat ophold på det aktuelle anbringelsessted ikke kan imødekomme den unges behov for støtte, en beskrivelse af et nyt anbringelsessteds forventede egnethed til at imødekomme den unges behov for støtte og nære og stabile voksenrelationer samt en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted. Ankestyrelsen fandt ikke, at de fornødne beskrivelser og den unges holdning til ændring af anbringelsessted og anbringelse på delvis lukket døgninstitution fremgik af sagsakterne. Ankestyrelsen lagde i afgørelsen endvidere vægt på, at en afgørelse om ændret anbringelsessted er en forudsætning for, at der kan træffes afgørelse om anbringelse på delvis lukket døgninstitution. Fejlen betød således, at nævnets afgørelse om henholdsvis ændring af anbringelsessted og anbringelse på delvis lukket døgninstitution var ugyldig.

§

Klagemulighed

Når Ungdomskriminalitetsnævnet træffer særligt indgribende afgørelser om eksempelvis anbringelse uden samtykke eller anbringelse på en sikret døgninstitution, har forældremyndighedsindehaverne eller en ung, der er fyldt 12 år, mulighed for at indbringe afgørelsen for Ankestyrelse¹, ligesom Ankestyrelsens afgørelse kan indbringes for retten².

1) Ungdomskriminalitetslovens § 55, stk. 2

2) Ungdomskriminalitetslovens § 56, stk. 1

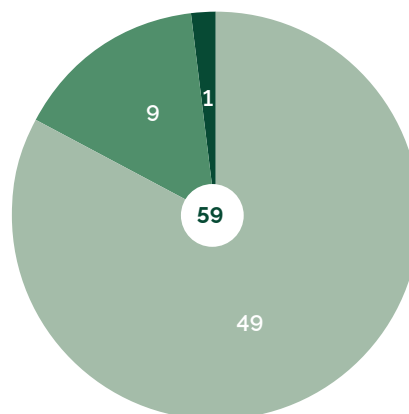
“

Omkring en femtedel af de afgørelser, som Ankestyrelsen har truffet i 2024, er blevet indbragt for retten. Alle de afgørelser, som er behandlet ved domstolene indtil videre, er blevet stadfæstet.

Figur 19

Ankestyrelsens afgørelser i sager, hvor der var klaget over Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse

- Stadfæstelse
- Ophævelse eller ændring af nævnets afgørelse
- Sagen afvist

8.2 Ændrede afgørelser

I otte sager har Ankestyrelsen ændret en del af nævnets afgørelse.

I to sager, hvor nævnet havde truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke med en genbehandlingsfrist på 1 år, fandt Ankestyrelsen, at anbringelsen skulle vare indtil det fyldte 18. år, og dermed i længere tid end 1 år. Ankestyrelsen lagde i begge sager vægt på, at den unge havde været anbragt uden for hjemmet inden for det seneste år, og at der ikke var oplysninger i sagen, der tydede på, at forholdene ville ændre sig væsentligt inden for den pågældende periode. Ankestyrelsen fandt således ikke grundlag for at nedsætte genbehandlingsfristen til 1 år. Der blev dog ikke fastsat en genbehandlingsfrist på 2 år i overensstemmelse med udgangspunktet i ungdomskriminalitetsloven, idet begge unge fyldte 18 år inden udløbet af de 2 år. En anbringelse uden samtykke kan således ikke strække sig længere end perioden for forbedringsforløbet eller ud over det 18. år.

I en sag, hvor nævnet havde truffet afgørelse om afbrudt samvær i 12 måneder mellem den unge og den unges mor, fandt Ankestyrelsen, at perioden for det afbrudte samvær skulle ændres til 6 måneder. Ankestyrelsen lagde vægt på, at afgørelsen om afbrudt samvær er indgribende, og at der er grund til at se på forholdet ofte, samt at det er væsentligt for den unge, at der løbende følges op på, at den unge støttes i at bibeholde kontakten til sine nærmeste relationer.

I en sag, hvor nævnet havde truffet afgørelse om anbringelse på en sikret døgninstitution med den begrundelse, at det i en indledende iagttagelsesperiode var absolut påkrævet for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling, fandt Ankestyrelsen, at anbringelsen på en sikret døgninstitution også skulle begrundes i, at anbringelsen var absolut påkrævet for at

afværge, at den unge skadede sig selv eller andre, og at risikoen for skade ikke på forsvarlig måde kunne afværges ved andre, mere lempelige forholdsregler.

I fem sager, herunder i en af de ovenfor refererede sager, hvor nævnet havde truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke, ændrede Ankestyrelsen det konkrete anbringelsesgrundlag.

I en af disse sager, hvor nævnet havde truffet afgørelsen om anbringelse efter § 14, stk. 2, nr. 1 og nr. 4, fandt Ankestyrelsen, at afgørelsen også skulle træffes efter § 14, stk. 2, nr. 2, på grund af overgreb, som den unge havde været udsat for, idet Ankestyrelsen lagde vægt på, at forælderen havde erkendt vold mod den unge.

I en anden sag, hvor nævnet havde truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke efter § 14, stk. 2, nr. 1 og nr. 4, fandt Ankestyrelsen, at der også var grundlag for at træffe afgørelse om anbringelse på baggrund af den unges kriminelle adfærd og andre svære sociale vanskeligheder efter § 14, stk. 2, nr. 3. Ankestyrelsen lagde blandt andet vægt på, at den unge var beskrevet med stor fascination af det kriminelle miljø, ligesom den unge gentagne gange havde udvist kriminel adfærd af personfarlig karakter, at den unge ifølge politiet ikke lod til at forstå alvoren af sine handlinger, og at den unge ikke viste tegn på anger.

I en tredje sag fandt Ankestyrelsen, at afgørelsen om anbringelse, som var truffet efter § 14, stk. 2, nr. 3, også skulle træffes efter § 14, stk. 2, nr. 1, på grund af utilstrækkelig omsorg for eller behandling af den unge. Ankestyrelsen lagde vægt på familiebehandlerens vurderinger af faren, at forældrenes indbyrdes samarbejde og relation var mærket negativt af deres skilsmisse, og at den ene forælder ikke at have haft kontakt til den unge i et års tid. Ankestyrelsen vurderede endvidere, at forældrene havde begrænsede personlige ressourcer.

I en fjerde sag, hvor nævnet havde truffet afgørelsen om anbringelse efter § 14, stk. 2, nr. 1, nr. 3, og nr. 4, fandt Ankestyrelsen derimod, at der ikke var grundlag for at træffe afgørelse om anbringelse på grund af utilstrækkelig omsorg for eller behandling af den unge efter § 14, stk. 2, nr. 1, idet sagens oplysninger ikke i tilstrækkeligt omfang indeholdt en beskrivelse af forældrenes manglende evner.

8.3 Bemærkninger mv.

Ankestyrelsen har afgivet bemærkninger til kommunen i 27 klagesager og også til nævnet i tre af disse. Nævnet har foretaget høring af den ansvarlige kommune i sagerne og har i flere sager reguleret forbedringsforløbet i forlængelse heraf. Bemærkningerne til kommunen har primært omhandlet behov for regulering af samvær og kontakt, manglende iværksættelse af nævnets afgørelse, psykisk eller fysisk udredning af den unge, undersøgelse af forældres kompetencer, parternes ønsker om foranstaltninger, samt spørgsmål om hvorvidt den unges anbringelsessted var det rette.

Nævnet følger i disse sager op over for kommunen med henblik på at påse, at der til enhver tid er den rette indsats over for den unge. I en række sager har Ankestyrelsen gjort kommunen opmærksom på, at kommunen skal regulere samværet og kontakten mellem den unge og forældrene under den unges anbringelse, eller at kommunen ved en bekymring for samværene, herunder for overgreb, skal forelægge spørgsmålet om overvåget eller afbrudt samvær for Børne- og Ungeudvalget.

Ankestyrelsen har i en række sager bemærket, at der ikke forelå de fornødne oplysninger fra kommunen, uden at det har bevirket en ophævelse eller ændring af nævnets afgørelse. I en sag bemærkede Ankestyrelsen, at kommunens indstilling ikke indeholdt en beskrivelse af, hvorvidt supplerende støtte til den unge under anbringelsen kunne imødekomme den unges behov for støtte, men at det ikke ændrede ved resultatet, da nævnet ikke var bundet af kommunens indstilling. Ankestyrelsen bemærkede endvidere, at det ikke af sagens akter fremgik, at den unges holdning til anbringelsen var søgt tilvejebragt inden mødet i nævnet, og at den unges holdning er væsentlig at få klarlagt, inden der træffes afgørelse. I en anden sag anførte Ankestyrelsen, at den ungefaglige undersøgelse ikke var opdateret, at der ikke forelå en udtalelse fra det aktuelle anbringelsessted, og at kommunens indstilling om ændring af anbringelsessted manglede beskrivelse af det nye anbringelsessteds forventede egnethed. Ankestyrelsen lægger generelt i flere af sagerne vægt på, at nævnet ikke er bundet af kommunens indstilling, og der således ikke er behov for at ophæve afgørelsen.

Nævnet har løbende fokus på at påse, at de tilvejebragte oplysninger er tilstrækkelige til, at nævnet kan behandle sagerne og træffe afgørelse.

8.4 Domstolsprøvelse

Omkring en femtedel af de afgørelser, som Ankestyrelsen har truffet i 2024, er blevet indbragt for retten. Alle de afgørelser, som er behandlet ved domstolene indtil videre, er blevet stadfæstet.

Bilag 1

Beskikkede dommere i Ungdomskriminalitets- nævnet 2024

Formand

Sanne Bager, dommer,
Københavns Byret

Næstformænd

Københavns Byret

Henriette Sartvin, dommer
Vivi Kahr Rasmussen, dommer
Lone Bach Nielsen, dommer
Merete Engholm, dommer

Retten på Frederiksberg

Christian Lundblad, retspræsident
Søren Hafstrøm, dommer
Peter Brund, dommer
Louise Falkenberg, dommer
Eva Hammerum, dommer
Mads Bjerre Østergaard, dommer

Retten i Lyngby

Elisabet Michelsen, retspræsident
Britt Falster Klitgaard, dommer
Ivan Larsen, dommer
Gitte Holm Bagge, dommer

Retten i Helsingør

Hanne Weirup Malten, dommer
Henriette Frølich, dommer

Retten i Hillerød

Margrete Nissen, dommer
Ulla Tange Christensen, dommer
Niels Juhl de Neergaard, dommer
Jens Berg, dommer

Retten på Bornholm

Henrik Engell Rhod, retspræsident
Andreas Bøgsted-Møller, dommer

Retten i Glostrup

Anders Thøgersen, dommer
Martin Broms, dommer
Morten Juul Nielsen, dommer
Nanna Blach, dommer
Helga Lund Laursen, dommer
Henrik Riis Andreasen, dommer

Retten i Nykøbing Falster

Henning Larsen, retspræsident
Anne Bundgaard, dommer
Charlotte Saltoft Thorlaksen, dommer
Brit Frimann, dommer

Retten i Næstved

Alex Elisiussen, retspræsident
Camilla Ljørring Adamsen, dommer
Jeanette Vinther Ørnvang, dommer
Teresa Drasbech Lund Tøgern, dommer
Louise Pansa Lauemøller, dommer
Bo Rasmussen, dommer

Retten i Holbæk

Marianne T. Øllgaard, dommer
Peter Rostgaard Ahleson, dommer
Louise Lindekilde Engberg, dommer
Ole Stryhn, dommer

Retten i Roskilde

Linda Lauritsen, dommer
Anne Schultz-Nielsen, dommer

Retten i Odense

Torben Østergreen-Johansen, dommer
Henning Fuglsang Sørensen, dommer
Franjo Stojanovski, dommer
Anni Brix Olesen, dommer
Maria Dalager Hauge, dommer
Sidse Lund Højgaard, dommer

Retten i Svendborg

Jes Kjølbø Brems, retspræsident
Anders Munch-Jensen, dommer
Camilla Felbo, dommer

Retten i Hjørring

Mette Fuglsang Mortensen,
retspræsident
Niels Otto Jensen, dommer
Mie Obel Thomsen, dommer
Tonni L. Ochwat, dommer

Retten i Aalborg

Jette F. Skole, dommer
Helle Dietz, dommer
Katrine Waagepetersen, dommer
Nina Stendal Pedersen, dommer

Retten i Holstebro

Anne Lægaard Bindslev, dommer

Retten i Viborg

Laila Nitschke, retspræsident
Anne-Vibeke Dolleris, dommer
Kristian Palmann Jensen, dommer
Henrik Præstgaard Bæk-Jensen,
dommer
Lasse Krister Svensson, dommer
Heidi Porse Wett Lambert, dommer

Retten i Herning

Charlotte Schrøder, dommer
Jan Tino Knudsen, dommer

Retten i Randers

Marianne Hornbjerg, dommer
Kristina Skovbo Haurslev, dommer
Mette Langborg, dommer
Kirsten Schmidt, dommer

Retten i Aarhus

Mette Helby Jensen, dommer
Dot Buchtrup, dommer
Joy Winther, dommer
Helle Søgaard Larsen, dommer
Henrik Agersnap, dommer
Thomas Mølbjerg Dueholm, dommer
Sine Nascou, dommer

Retten i Horsens

Tina Gehlert Schmidt, dommer
Anne Rode, dommer

Retten i Kolding

Henrik Gjørup, retspræsident
Berit Viegard Andersson, dommer
Bente Thanning, dommer
Niels Klitgaard, dommer
Camilla Dalgaard, dommer
Søren Rune Schrøder, dommer

Retten i Sønderborg

Leon Fredgaard, dommer
Susanne Beier Lorenzen, dommer
Pia Blaabjerg Andersen, dommer

Retten i Esbjerg

Lisbeth Christensen, dommer
Mia Grosen Skovbo, dommer
Tine Fomsgaard-Knudsen, dommer
Gerd Sinding, dommer

Ungdomskriminalitetsnævnets sekretariat

Bredgade 59, 1. sal, 1260 København K

Telefon: +45 9968 6600

E-mail: uknaevn@uknaevn.dk

UNGDOMS —
KRIMINALITETS
— **NÆVNET**